Ազգ
Azg

16 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2004 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 162 (3093)

Զորավարժություններ Ֆլորիդայում՝ իրանական վարչակարգը տապալելու ծրագրով

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ֆլորիդայում ընթանում են ամերիկյան հատուկ նշանակության այն ուժերի զորավարժությունները, որոնք պատրաստվում են իրանական վարչակարգի տապալմանը: «Վաշինգտոն թայմս»-ի համաձայն, զորավարժությունների սցենարով նախատեսվում է ոչ թե լայնածավալ պատերազմ Իրանի դեմ, այլ հատուկ նշանակության ուժերի կիրառում, որոնք համագործակցություն կծավալեն իրանական չափավորների ճամբարի եւ այլախոհների հետ: Նշենք որ Մերձավոր արեւելքում շատերն են երկյուղում, որ ԱՄՆ-ի նախագահ Ջորջ Բուշը կարող է եկող ամսին Իսրայելի ռազմաօդային ուժերին թույլ տա հարվածներ հասցնելու Բուշերի իրանական միջուկային ռեակտորին:

Հայտնի է, որ իսրայելական օդաչուներն արդեն գրոհներ են փորձարկում Բուշերի ռեակտորի մոդելների վրա:

Պուտինը ԼՂ խնդիրը համարում է «ծայրահեղ բարդ»

Քոչարյան-Ալիեւ գլուխ-գլխի հանդիպում, ապա՝ Ռուսաստանի նախագահի մասնակցությամբ

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Աստանա

Երեկ Ղազախստանի մայրաքաղաք Աստանայում տեղի ունեցավ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հերթական հանդիպումը: Այն տեւեց մոտ երկու ժամ: Նախագահների հանդիպման առաջին 15 րոպեներին ներկա էին ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահներ Յուրի Մերզլյակովը, Սթիվեն Մանը եւ Անրի Ժակոլենը: Բանակցությունների ավարտից հետո Քոչարյանը եւ Ալիեւը հանդիպումը շարունակեցին Ռուսաստանի նախագահի մասնակցությամբ: Մինչ եռակողմ հանդիպումը սկսելը երեք նախագահները կարճ հայտարարություն արեցին մամուլի համար:

Վլադիմիր Պուտինն ասաց, որ չնայած ԼՂ խնդրի բոլոր դժվարություններին, բանակցությունների շարունակությունը շատ կարեւոր է: ՌԴ նախագահն ասաց. «Մենք բոլորս հրաշալի գիտակցում ենք խնդրի ծայրահեղ բարդ լինելը»: Շատ կարեւոր է, ասաց Պուտինը, որ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները շարունակում են անձնական շփումները, առանց որի հնարավոր չէ հակամարտության կարգավորման ուղիների որոնումը:

Ռոբերտ Քոչարյանը հիշեցրեց, որ սա իր եւ Իլհամ Ալիեւի երրորդ հանդիպումն է, որից առաջինը ճանաչողական էր, իսկ երկրորդը տեղի ունեցավ գարնանը՝ Վարշավայում: Դրանից հետո, ասաց Քոչարյանը, սկսվեցին Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների հանդիպումները: «Որ լրագրողները մեզ թողնեն մենակ, ավելի մանրամասն կներկայացնեմ բանակցությունների արդյունքները», ասաց Քոչարյանը:

Իլհամ Ալիեւը նշեց, որ Ռուսաստանը «որպես մեր հարեւան եւ ԵԱՀԿ ՄԽ համանախագահող երկիր շատ կարեւոր դեր է խաղում հայ-ադրբեջանական, ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցում: Հուսով ենք, որ բանակցություններն արդյունավետ կլինեն»:

Քոչարյան-Պուտին-Ալիեւ եռակողմ հանդիպումը տեւեց 1,5 ժամ, որից հետո տեղի ունեցավ մեկ այլ հանդիպում. Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները մոտ մեկ ժամ կարծիքներ փոխանակեցին ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների ներկայությամբ:

Հանդիպումից հետո Քոչարյանը լրագրողներին ասաց, որ գործընթացը դրական է ընթանում, դրական որակեց նաեւ արտգործնախարարների նախորդ հանդիպումները: «Նախագահները պետք է ճշտեին դիրքորոշումները: Մենք տեսակետներ փոխանակեցինք, ժամանակ է պետք հիմնավորելու միմյանց դիրքորոշումները, առավել կոնկրետ որոշումներ ընդունելու: Սկզբունքորեն գործընթացն առաջ է գնում, հաջողություններով պարծենալ չենք կարող, բայց գլխավորն այն է, որ կարգավորման գործընթացն առաջ է գնում կառուցողական հունով: Մենք ի վիճակի ենք հանգիստ եւ համբերատար քննարկել շատ բարդ խնդիրներ, որոնք մենք ժառանգել ենք եւ մտադիր ենք լուծել», ասաց Քոչարյանը:

Իլհամ Ալիեւը ղարաբաղյան կարգավորման բանակցությունները որակեց կառուցողական: Մասնավորապես նա ասաց, որ այս հանդիպումներում քննարկվել են տարբեր հարցեր, այդ թվում՝ ղարաբաղյան կարգավորման ուղիները:

ԱՄՆ ԴԵՍՊԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ԱՍՈՒԼԻՍԸ

«Իրաքի հարցում Հայաստանի աջակցությունը մեզ համար չափազանց գնահատելի է»

«Մենք հասկանում ենք, որ հանրությունը դեռ պետք է քննարկի հարցը»

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Հայաստանում ԱՄՆ նորանշանակ դեսպան Ջոն Մարշալ Էվանսը լրագրողների հետ իր առաջին հանդիպմանը ներկայացել էր դեսպանատան դիվանագիտական ծառայության ողջ շքակազմով: Նա մեկ առ մեկ ներկայացրեց ամենատարբեր առաքելություններ իրականացնող իր թիմի անդամներին, որից հետո փոխանցեց հանդիպման գլխավոր նորույթը. հոկտեմբերի 4-ին Վաշինգտոնում կայանալու է հայ-ամերիկյան տնտեսական համաժողովի նիստ, ուր Հայաստանի կողմից նախագահելու է ֆինանսների նախարար Վարդան Խաչատրյանը: Ըստ դեսպանի, համաժողովի նպատակը Հայաստանի տնտեսական աճը խթանելուն ուղղված երկկողմ ռազմավարությունների մշակումն է, Հայաստանին ամերիկյան աջակցությունն ավելի հասցեական դարձնելը: Կքննարկվեն նաեւ Հազարամյակի մարտահրավերներ ծրագրի շրջանակներում ֆինանսավորման ներկայացված առաջարկները:

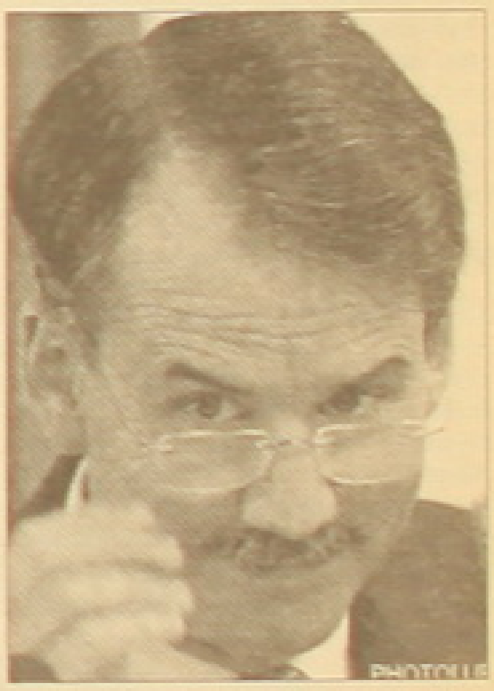

Ջոն Էվանսը հիշեցրեց, որ 1992 թվականից ի վեր ԱՄՆ կառավարությունը մեր երկրին 1,5 մլրդ դոլարի օգնություն է տվել: Այս տարվա աջակցության ծավալը կկազմի 90 մլն դոլար: Հիմա ԱՄՆ-ի իշխանությունները մտածում են ոչ թե ավելի մեծածավալ, այլ ավելի որակյալ օգնություն տրամադրելու մասին:

Տես էջ 3

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԱՄՆ-ն պարզաբանումներ է պահանջել Թուրքիայից

ԱՆԿԱՐԱ, 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վաշինգտոնը պարզաբանումներ է պահանջել Թուրքիայից այդ երկրի արտգործնախարար Աբդուլա Գյուլի երեկ արած այն հայտարարության համար, որ հնարավոր է Թուրքիան դադարեցնի ԱՄՆ հետ համագործակցությունը Իրաքում:

Թուրքական մասնավոր NTV հեռուստատեսությունը հայտնել է, որ ամերիկացի բարձրաստիճան մի դիվանագետ ասել է, որ նման պահանջով ԱՄՆ-ն հանդես է եկել «խիստ մտահոգվելու» պատճառով: Հայտնի է դարձել, որ Անկարայում ԱՄՆ դեսպանատան իրավաբանների հարցմանը թուրքական կողմը պատասխանել է, որ Գյուլի այդ հայտարարությունն արվել է Հյուսիսային Իրաքում բնակվող թուրք ազգաբնակչության նկատմամբ կատարվող ճնշումների և Իրաքում թուրք մասնագետների առեւանգումների և սպանությունների հետ կապված մտահոգությունների պատճառով: Ամերիկյան կողմը հավաստիացրել է, որ լրջությամբ են ընկալում Թուրքիայի մտահոգությունները և հույս հայտնել, որ թուրք-ամերիկյան համագործակցությունն Իրաքում կշարունակվի:

«Ցեղասպանություն» հանցագործությունը մտավ Թուրքիայի քրեական օրենսգիրք

ԱՆԿԱՐԱ, 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Առաջին անգամ ցեղասպանությունը և մարդկության դեմ հանցագործությունները մտցվել են Թուրքիայի քրեական օրենսգիրք:

Անատոլու գործակալությունը հայտնել է, որ Թուրքիայի խորհրդարանը դա կատարել է կառավարող «Արդարություն և զարգացում» և ընդդիմադիր Ժողովրդա-հանրապետական կուսակցությունների համատեղ առաջարկով՝ փոփոխություններ մտցնելով ցեղասպանության և մարդկության դեմ հանցագործությունների հոդվածներում և համապատասխանեցնելով այն միջազգայնորեն ընդունված նորմերին:

Վրաստանի կողմից գնդակոծվել է Հարավային Օսիայի տարածքը

ՄՈՍԿՎԱ, 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր լուսաբացին Թամարաշեն գյուղից կես ժամվա ընթացքում նռնականետներով գնդակոծվել է Հարավային Օսիայի տարածքը: Այդ մասին հեռախոսով ՌԻԱ «Նովոստի»-ին հայտնել է չճանաչված հանրապետության տեղեկատվության եւ մամուլի կոմիտեի նախագահ Իրինա Գագլոեւան: «Կրակ է բացվել Լիախվա գետի երկայնքով: Մենք դա գնահատում ենք որպես հոգեբանական ճնշման ձեւով վրացական ագրեսիայի շարունակում», ավելացրել է նա:

Գագլոեւայի տվյալներով, այժմ Թամարաշենում է գտնվում Վրաստանի պաշտպանության նախարար Գեորգի Բարամիձեն:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱ

Նավթի գների աճը կդանդաղեցնի տնտեսության զարգացումը

ՕՊԵԿ-ի անդամ երկրները երեկ որոշեցին օրական 27 միլիոն բարելի հասցնել նավթարդյունաբերության ծավալները: Այնուհանդերձ, մասնագետների կարծիքով, այդ որոշումը կարող է ընդամենը հոգեբանական ներգործություն ունենա նավթի գնի վրա, որը երեկ միջազգային շուկաներում բարելը 49 դոլար արժեր:

ՕՊԵԿ-ի ներկայացուցիչը երեկվա նիստից հետո հայտնեց, որ նավթարդյունաբերական երկրների համախմբումը մտահոգված է, որ գների ներկա աճը կարող է դանդաղեցնել տնտեսական աճը գրեթե բոլոր երկրներում:

Բացի այդ խնդիրներից, մասնագետները նավթի գնի աճի համար նշում են նաեւ մեկ այլ պատճառ՝ նավթ արդյունահանող ընկերությունները հետզհետե ավելի քիչ ներդրումներ են կատարում նոր նավթահորեր գտնելու եւ շահագործելու ասպարեզում: Այսպես, եթե 1981 թ.-ին աշխարհում 6200 նոր նավթահոր է շահագործման հանձնվել, ապա 2003 թ.-ին դրանց թիվը կազմել է շուրջ 2500:

ՍՓՌՎԱԾ ՀԱՅԵՐ

«Կիլիկիան» Կիլիկիայի ճանապարհին է

Սեպտեմբերի 21-23-ին «Կիլիկիա» առագաստանավը կհասնի պատմական Կիլիկիայի տարածք: Այս մասին երեկ «**Ազգ**»-ին տեղեկացրեց «Այաս» ծովային հետազոտությունների անդամ **Ալեքսանդր Մարգարյանը**, որը մինչեւ Աթենք նավում է եղել, ապա վերադարձել է Հայաստան եւ այժմ համակարգում է ափային աշխատանքները: Այժմ «Կիլիկիան» Բեյրութից նավարկում է դեպի Սիրիա՝ Լաթաքիա, որտեղից էլ շարժվելու է դեպի պատմական Այաս, պատմական Կոռիկոս: Նավաստիներն ասում են, որ, օրինակ Կոռիկոսում այսօր գրեթե ոչինչ չկա, սակայն Կիլիկիայով ճամփորդելը հարգանքի նշան է մեր պատմության, նախնիների հանդեպ եւ պատմական հետաքրքրասիրության արտահայտություն:

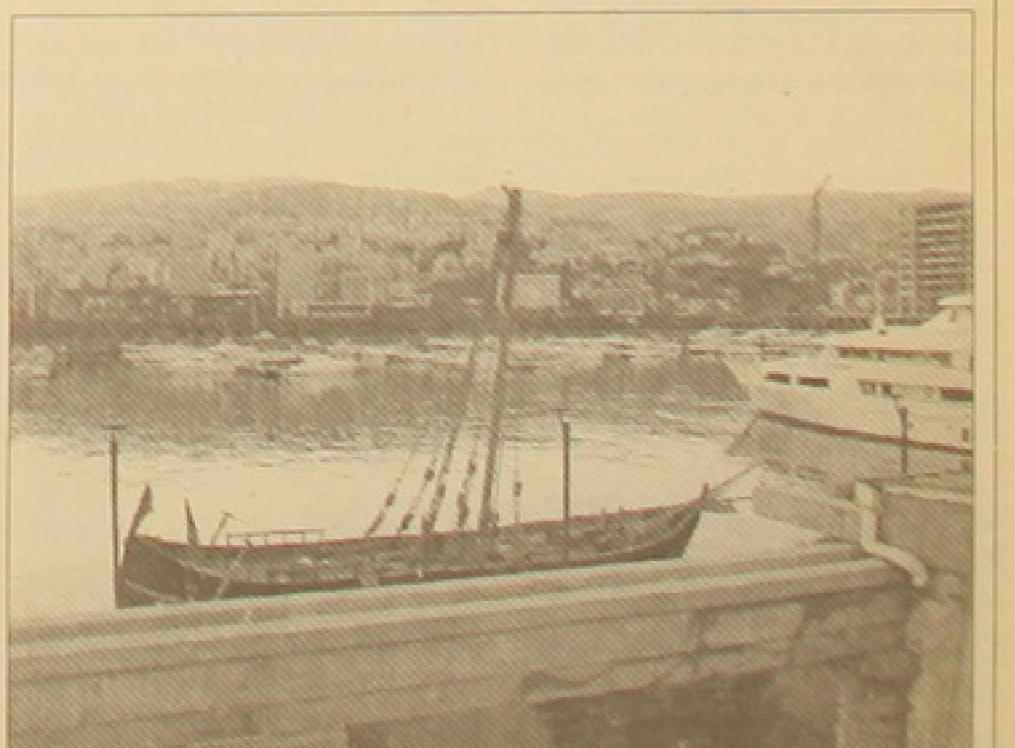

«Նավահանգիստ մտնելու թույլտվությունը պետք է ստանանք նավահանգստին մոտենալուց անմիջապես առաջ, ասաց Ալեքսանդր Մարգարյանը: Մինչեւ հիմա խնդիրներ չեն եղել, կարծում եմ՝ հիմա էլ չեն լինի»: Թույլտվության դեպքում առագաստանավը կհանգրվանի նավահանգիստներում, եթե ոչ՝ պարզապես կշրջեն «հայկական ջրերով»: Առագաստանավը Կիլիկիայով շրջելուց հետո կվերադառնա Աթենք:

Ե. Մ.

Խորհրդարանի երեկվա նիստը 2 ժամով խափանվեց տեխնիկական խնդիրների պատճառով, դրան նախորդել է մի քանի օրինագծերի քննարկում: Խոսափողների եւ էլեկտրական ցուցատախտակի անսարքությունը շտկելուց հետո ճիշտ ժամին

չնայած դա հնարավոր կլինի ներառել միայն հաջորդ տարվա բյուջեում, կարեւորելով ճանապարհային պահպանումը, կառավարությունն իրականացնելու է 2004 թ. նոյեմբերից:

Լոռու մարզում ուսանողների ուղեվարձի բարձրացման օրինակա-

նը սեփական երթուղագծերով անձնական շահույթ հետապնդելով զբաղված չի էլ փորձում հասկանալ հնաբնակ երեւանցու կարեւորությունը եւ իրականացնում է նրանց գաքուղիր անելու ծրագիրը՝ մայրաքաղաքի կենտրոնական մասերը յուրայինների հետ մեջ-մեջ անելու նպա-

Տեխնիկական անսարքությունը 2 ժամով խափանեց ԱԺ նիստը

ԱԺ-կառավարություն հարցուպատասխանը

14 պատգամավորներ իրենց հարցերն ուղղեցին կառավարության ներկայացուցիչներին: Հարցերի մեծ մասը սոցիալ-տնտեսական ուղղվածության էր: Պարզվեց, որ հակակարկտային մի քանի հրանոթներ են ձեռք բերվել եւ շուտով կփորձարկվեն Արտաշատում: Արդեն կատարվել են մայրուղին Օձունի, Սանահինի, Հաղպատի, Ախթալայի հետ կապող ճանապարհների եւ Ախթալան 5 բնակավայրերի հետ կապող վթարային կամրջի հիմնանորոգման նախագծային աշխատանքները: Իսկ 2005-ին կսկսվի ու կավարտվի բուն նորոգումը:

Վերջերս կառուցված ռազմավարական մեծ նշանակության Սելիմի լեռնանցքի ճանապարհը, որը կապում է Մարտունին ու Եղեգնաձորը, ձմռան ամիսներին պահպանման ու շահագործման կարիք ունի, եւ

նությունը պարզելու հարցը պատգամավոր Վռամ Գյուլզադյանը հնչեցրեց բազմաթիվ բողոք-նամակները եւ իր իսկ տեսած-զիտածը (երբեմն օգտվում է Երեւան եկող երթուղային տաքսիներից) հիմք ընդունելով: Տրանսպորտի եւ կապի նախարարն ի պատասխան հայտնեց, որ չնայած չի կասկածում պատգամավորի ներկայացրած տվյալների հավաստիությանը, սակայն իրողությունը պարզելուց հետո, եթե խնդիրն առկա լինի, ապա արագ լուծում կստանա: Վերջում, ի դեպի կարգով, Անդրանիկ Մանուկյանն ընդգծեց, որ հարկավոր էր ոչ թե խնդիրը հրապարակել, այլ պարզապես տեղեկացնել իրեն, քանի որ Վռամ Գյուլզադյանի հետ աշխատանքի փորձ կա:

Պատգամավոր Նապոլեոն Ազիզյանն էլ հայտարարեց. «Ոչ երեւանցի քաղաքապետ Երվանդ Զախարյա-տակով»: Պատգամավորն ապա փորձեց հիմնավորել իրեն ուղղած 1500 կոնդեկցիների գրավոր բողոքով, որը վերաբերում է անձնագրային տարիքի կոնդեկցիներին՝ իրենց իսկ տներում չգրանցելուն: Այս հարցի պատասխանը կտրվի գրավոր՝ վարչապետի ծառայողական գործուղումից վերադառնալուց հետո:

Արտաքին գործերի նախարարի վերադարձից հետո էլ կիմանանք, թե ինչու են Ռուսաստանի Դաշնությունում ՀՀ քաղաքացիներից պահանջում անձնագրի ռուսերեն ներդիր՝ նոտարի հաստատմամբ եւ հանրապետության անցակետերում ինչու է ՌԴ ներկայացուցիչը հետաքրքրվում հանրապետությունը լքելու մեր նպատակով: Առայժմ ԱԺ նախագահը դաշնակից երկրի նման վերաբերմունքը գնահատեց անպատեհ:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Իշխան Զաքարյանը ՀՀ նախագահին էլ «պատվաղիս» արեց»

Չնայած Մանուկ Գասպարյանը մեծ ցանկություն ուներ մեղմ արտահայտվելու, սակայն չկարողացավ. «Մեր հիմնն Աթենքում չհնչեց, քանի որ օլիմպիական կոմիտեում բացի Ալբերտ Ազարյանից, մյուսները անբարոյական, աննամուս, անհայրենասեր, կեղտոտ մարդիկ են, որոնք բոյկոտեցին օլիմպիական խաղերը: Մի ողջ ազգի հուսախաբ արեցին, անգամ խոստումներին հավատացող նախագահին «պատվաղիս» արեցին եւ դրա համար էլ ես հիմա պիտի անպատվեմ ու կպնեմ իրենց արժանապատվությանը, ես թքեմ էդ ամբողջ դելեգացիայի երեսին»: Այսքանն անելուց հետո, չնայած վարչապետի հանրապետությունից բացակայելուն, Մանուկ Գասպարյանը հետաքրքրվեց, թե ինչ է մտադիր անել կառավարությունը: Ի պատասխան Եւ ԱԺ նախագահը, Եւ տարածքային կառավարման եւ ենթակառուցվածքների նախարար Հովիկ Աբրահամյանն ընդգծեցին, որ նման կերպ խորհրդարանում արտահայտվելն ու մարդկանց վիրավորելն անհարիր է: Նախարարը հավաստիացրեց, որ կառավարությունն ամեն ինչ արել է օլիմպիադայում հայ մարզիկների հաղթանակի համար եւ շուտով քննարկմամբ, ուսումնասիրմամբ կպարզվի հաղթանակ չարձանագրելու պատճառները, մեղավորներն էլ պատասխան կտան:

Ու թեեւ Հովիկ Աբրահամյանը հավաստիացրեց, որ ոչ պակաս մտահոգ է եւ վստահություն հայտնեց, որ Մանուկ Գասպարյանը ներողություն կխնդրի վիրավորանքներ հասցնելու համար, սակայն պատգամավորն ավելի բարկացած շարունակեց. «Նրանք այնքան չեն տեղավորվում բարոյականության նորմերի մեջ, որ դեռ հայտարարում են, թե պետք է պատրաստվեն հաջորդ օլիմպիադային եւ հրաժարական տալու մասին էլ չեն մտածում: Ես սպասում եմ, թե երբ է կառավարությունն այս հարցը քննարկելու, որ որպես ԱԺ ներկայացուցիչ մասնակցեմ ու անմիջապես թքեմ Իշխան Զաքարյանի երեսին»: Պատգամավորը հավելեց, որ իր ընտրողները խնդրել էին հայհոյել, բայց ինքը փորձեց բարոյական նորմերի սահմաններում մնալ:

Նախարարը եւս մեկ անգամ հավաստեց, որ մեղավորները պատասխանատվության են ենթարկվելու:

Ն. Պ.

Առաջիկա եպիսկոպոսական ժողովներում կվերականգնվի սրբացման կարգը

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայ առաքելական սուրբ եկեղեցու առաջիկա եպիսկոպոսական ժողովներում կվերականգնվի սրբացման կարգը:

Այս մասին տեղեկացրեց Մայր աթոռ Սբ Էջմիածնի մամուլի պատասխանատու Տ. Վահրամ քահանա Մելիքյանը՝ նշելով, որ այդ հիմնահարցը բազում տարիներ մտահոգել է հայրապետներին:

Ըստ նրա, խորհրդային շրջանում խոսք անգամ լինել չէր կարող սրբացման կարգի մասին, սակայն ներկայում այն պարտադիր պետք է վերականգնվի: Տեր Վահրամի խոսքերով, դեռեւս երջանկահիշատակ Վազգեն Ա կաթողիկոսն իր կյանքի վերջին տարիներին զբաղվել է այս հարցով՝ մի խումբ միաբանների հանձնարարելով ուսումնասիրել աղբյուրները եւ վերականգնել կարգը:

Տեր Վահրամը նշեց, որ նախնական տարբերակով նախատեսվում է սրբերի դասը կարգել հոգելույս Կոմիտաս վարդապետին, Խորեն Մուրադբեկյան կաթողիկոսին եւ այլ մաքրակրոն ու ազգանվեր անձանց:

Հավելենք որ, Հայ եկեղեցու կանոնով կարգված վերջին սուրբը Մովսես Գ Տաթեւացի կաթողիկոսն է (1629-1632թթ), նրանից հետո Հայ եկեղեցու սրբերի դասը որեւէ մեկը չի կարգվել, հետագայում սրբադասության կանոնը մոռացվել կամ, ինչպես ոմանք կարծում են, կորել է առեղծվածային պայմաններում:

Ի՞նչ կարգով են գրանցում ամուսնությունը ՀՀ եւ օտարերկրյա քաղաքացիները

Վերջերս շատացել են օտարերկրյա քաղաքացիների հետ ամուսնությունները: Շատերը հետաքրքրվում են, թե ի՞նչ կարգով են գրանցվում նման ամուսնությունները: Այս եւ մի շարք այլ հարցերի պատասխաններ փորձեցինք ստանալ ՀՀ արդարադատության նախարարության քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման գործակալության բաժնի պետ ԱՐՓԱՄ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆԻՑ:

- Հայաստանի Հանրապետությունում ամուսնություն գրանցելիս ներկայացնում են անձնագիրը եւ տվյալ պետության համապատասխան մարմինների տեղեկանքը ամուսնության գրանցում չունենալու մասին, որը, ըստ միջազգային պայմանագրերով սահմանված կարգի, պետք է վավերացված լինի: Օտարերկրյա քաղաքացիների ամուսնությունները գրանցվում են նույն օրենսդրությամբ, ինչ որ Հայաստանի քաղաքացիներինը: Միակ տարբերությունն այն է, որ օտարերկրացին ներկայացնում է վերը նշված փաստաթուղթը, որի հիման վրա ընդունվում են օրենքով նախատեսված փաստաթղթերը եւ օրենքով սահմանված մեկամսյա ժամկետից (դիմում տալու պահից) հետո նշանակվում է օրը եւ ժամը: Ի դեպ, դիմումն ուժի մեջ է միայն երեք ամիս, որից հետո ուժը կորցնում է: Կան նաեւ շատ հարգելի պատճառներ, երբ տրված ժամկետը կրճատվում է:

- Որո՞նք են դրանք:

- Եթե դիմողն ունի 20 շաբաթական հղիություն կամ զորակոչվում է բանակ, կամ էլ գտնվում է զինվորական ծառայության մեջ, կամ էլ եթե առողջական խնդիրներ կան: Եթե ներկայացվում է համատեղ երեխա ունենալու փաստաթուղթ, ապա նրանց գրանցման հնարավորություն է տրվում մի քանի օրվա ընթացքում: Եթե կան հարգելի պատճառներ, ապա եռօրյա ժամկետում տրվում է թույլտվություն:

- Օտարերկրյա քաղաքացիները որքա՞ն տուրք են վճարում:

- Անկախ նրանից՝ օտարերկրացի է, թե ոչ, ամուսնությունը գրանցելու համար գանձվում է պետական տուրք բազային տուրքի չափով՝ 1000 դրամ:

Այս տարի օտարերկրյա քաղաքացիների հետ ամուսնությունների գրանցումը եղել է մոտ 600, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակի համեմատ աճել է 15 տոկոսով: Այդ 600 գրանցվածներից 10 տոկոսը բաժին է ընկնում փախստականի կարգավիճակ ունեցողներին, գերակշռող մասն՝ ԱՊՀ երկրներ, այնուհետեւ՝ ԱՄՆ-ի, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի, Հոլանդիայի, Բելգիայի եւ անգամ Իռլանդիայի քաղաքացիներին:

Դիմումներ ներկայացրած 600-ի 3-5 տոկոսը բաց է թողել եռամսյա ժամկետը եւ ստիպված պետք է նոր դիմումներ հանձնի:

Հարցազրույցի օրը գրանցման թույլտվություն էր տրվել երկու զույգերի. տղան՝ ՌԴ-ից, աղջիկը՝ ՀՀ-ից եւ տղան՝ Իրանից, աղջիկը՝ ՀՀ-ից, տեղեկացրեց տրն Ստեփանյանը:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Նոր աշխատություն Սեւանա լճի մասին

Լույս է տեսել հայտնի իրավագետ, Ռուսաստանի Դաշնության Հումանիտար գիտությունների ակադեմիայի թղթակից-անդամ, էկոլոգիայի ու կենսագործունեության անվտանգության միջազգային գիտությունների ակադեմիայի ակադեմիկոս, պրոֆեսոր Ռոբերտ Ավագյանի մեծածավալ աշխատությունը՝ «Սեւանա լճի իրավական պաշտպանությունը» (Երեւան, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2003, 777 էջ):

Հեղինակը խնդիրն ուսումնասիրել է «Սեւանա լիճ - հանրապետության

էկոլոգիական իրավիճակ» համատեքստում: Այսպիսի մոտեցումը, ըստ Ռ. Ավագյանի, «էլ ավելի է սրում Սեւանա լճի առկայության անհրաժեշտությունը Հայաստանի Հանրապետության, հետեւաբար՝ ողջ հայության համար, անհրաժեշտ դարձնում օրենսդրական, ենթաօրենսդրական, դատախազական եւ այլ ակտերի անշեղ կիրառման պրակտիկան»:

Մինչդեռ հանրապետությունում տարեցտարի մեծ մասշտաբներով աճել է արտահոսող ջրերի ընդհանուր ծավալը, մեծացել է նաեւ օդային ավազան արտանետվող վնասակար նյութերի ծավալը: Հեղինակը մեջբերում է հետեւյալ վիճակագրությունը. եթե 1969 թ. արդյունաբերական կեղտաջրերի ծավալը կազմել է 400 մլն մ3, ապա 1980 թ.՝ արդեն 800 մլն մ3, իսկ որոշ գնահատականներով՝ 1140 մլն մ3: Միայն 1979 թ. օդային ավազան են արտանետվել 189 հազար տոննա խիստ վնասակար նյութեր, ընդ որում Երեւանում՝ 32,4 հազար տոննա: Դեռեւս 1980 թ. տվյալներով, Հայաստանում օգտագործվել էր բնական պաշարների 75 տոկոսը:

Գրքում հատուկ տեղ է հատկացված ձկնային պաշարների պահպանությանը: Եվ դա հասկանալի է, քանի որ փաստորեն վերացել է Սեւանի իշխանը, եւ այսօր արդեն խոսվում է սիգ ձկան պաշարների պաշտպանության մասին: Նշելով դեռեւս 1997 թ. հուլիսին «Սեւանա լճի ավազանում բնապահպանության օրենսդրության կատարման եւ արդյունագործական ձկնորսության կազմակերպման ու իրականացման օրինականության վիճակի ուսումնասիրության արդյունքների հարցը»՝ ՀՀ դատախազության կոլեգիան արձանագրել է, որ. «Անցած ժամանակաշրջանում Սեւանա լճի պետական կարեւորագույն խնդիրը ոչ միայն չի ստացել իր լուծումը, այլեւ աղետալի սահմանագծի է հասել»:

Գրքում տրված է ՀՀ Ազգային ժողովի ընդունած «Սեւանա լճի մասին» եւ «Սեւանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման եւ օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» օրենքների կարեւորությունը լճի պահպանման գործում:

Իր գիտական գործունեության պատկառելի տարիները Սեւանա լճի իրավական պաշտպանության հիմնահարցերին նվիրած վաստակաշատ գիտնականի աշխատությունը եւ ծանրակշիռ ներդրում է այս ասպարեզում:

ԱՐՄԵՆ ԲՈՂՈՍՅԱՆ,
ՀՀ գլխավոր դատախազության դատարաններում քրեական գործերով մեղադրանքի պաշտպանության վարչության ավագ դատախազ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենյակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածքը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԵՊՀ

Նոր աղանդ, անունը՝ ուսխորհուրդ

Երեւանի պետական համալսարանում մեկ տարուց ավելի ուսանողական խորհուրդ չի գործում: Մինչդեռ բուհն առաջինն էր, ուր 1993-ին ուսանողական արհմիությունը առանձնացավ դասախոսականից եւ ձեւավորվեց ուսխորհուրդ: «1990-ականների սկզբի համեմատ երիտասարդները 180 աստիճանով փոխվել են, ուսանողներն անհամեմատ ավելի պասիվ են դարձել, համոզված է ԵՊՀ ուսանողների հետ տարվող աշխատանքների բաժնի պատասխանատու **Արսեն Քարամյանը**: Այսօր որեւէ մեկը չի կարող ասել, որ կա լավագույնս կազմակերպված ուսանողական առօրյա»: Վերջին տարիներին ուսխորհուրդը գրեթե չէր գործում, իսկ 2003-ի սեպտեմբերից որոշվեց դադարեցնել ուսխորհրդի լիազորությունները մինչեւ նախագահի նոր ընտրություն: Ըստ կանոնադրության՝ ուսխորհրդի նախագահի ընտրությունները պետք է տեղի ունենային 2003-ի մայիսին, սակայն տարեսկզբին համալսարանում տիրող նախընտրական վիճակի եւ դրա հետեւանքով քաղաքական ուժերի՝ ուսխորհրդի ընտրություններում չափից դուրս մեծ հետաքրքրություն ցուցաբերելու պատճառով այն հետաձգվեց: ԵՊՀ ասպիրանտ, ուսխորհրդի ընտրական հանձնաժողովի անդամ **Կարեն Գրիգորյանը** փաստում է, որ ընտրությունների շրջանում բազմաթիվ կուսակցությունների, կառույցների հայտնի ու անհայտ ներկայացուցիչներ անընդհատ զանգահարում, «բարեխոսում էին» այս կամ այն ուսանողին ուսխորհրդի անդամ, նախագահ դարձնելու համար:

Արսեն Քարամյանն ուրախությամբ նշում է, որ ԵՊՀ-ն ոչ միայն կարողացավ դիմագրավել այդ ամենին, այլեւ որոշում ընդունեց, որ ուսխորհրդի նախագահը կուսակցական չպետք է լինի: «Համալսարանը որեւէ քաղաքական ուժի, որեւէ կուսակցության երիտթեւի թույլ չի տա թաթը դնել ուսխորհրդի վրա եւ ընտրություններից առաջ հայտարարել, թե ուսանողության այս կամ այն մասը այս կամ այն քաղաքական ուժի կողմին է: Այսօր բուհերում գործընթացը պարզապես վերածվել է խոսափողի բռնազավթման եւ քաղաքական ուժերի քարոզչության», ասաց նա:

Պետհամալսարանում ֆակուլտետային ուսխորհուրդներ ձեւավորվել են 20 ֆակուլտետներից 15-ում, 2-ում ընտրությունները սկսվել են, իսկ 3-ում դեռ ոչինչ արված չէ:

Բաժնի պատասխանատուն համոզված է, որ գործընթացը կավարտվի հոկտեմբերի 15-ին: Նա գտնում է, որ նոր ուսխորհրդի ձեւավորմամբ վիճակը կլավանա, սակայն արմատական փոփոխություններ չեն լինի:

Երիտասարդական ակումբների դաշնության նախագահ **Աստղ Մխիթարյանը**, որ 1990-ականների սկզբին համալսարանի ուսանող էր, կարծում է, որ այսօր դաշտում սերնդափոխության խնդիր կա: Նա փաստում է, որ 1990-ականների ուսանողական շարժման սկզբնավորման լիդերներից շատերն այսօր դարձել են երիտասարդական շարժման զարգացման խոչընդոտողները: «Պետք է դուրս շպրտել այն բոլոր մարդկանց, ովքեր արդեն ծեր են, սակայն կառչած են երիտասարդական դաշտից: Շարժման տարբեր փուլերում պետության մեջ նրանք որոշակի դիրքեր ձեռք բերեցին եւ դաշտը հսկելու, իրենց դիրքերն ամուր պահելու համար ամեն կերպ փորձում են խոչընդոտել երիտասարդների ինքնաբուխ գործունեությանը: Երիտասարդներին անընդհատ սեղմում են ձեւավորված աղանդներով՝ ուսանողական խորհուրդներով, որոնք քաղաքական գործիքների են վերածվել»:

Կարեն Գրիգորյանը գտնում է, որ ուսանողական խորհուրդը լավագույնս կաշխատի այն դեպքում, երբ հավաքվեն բուհի լիդերները, գրանցեն մի անկախ հասարակական կազմակերպություն, որի ղեկավարը բուհի վարչական աշխատող չի լինի եւ լիարժեք կպաշտպանի ուսանողների շահերը: Սակայն մյուս կողմից էլ հասկանում է, որ այդ դեպքում բուհից որեւէ աջակցություն չի ստանա: Իսկ նույնիսկ միջոցներ հրավիրելու համար խոսափող ու բարձրախոս է հարկավոր: «Նշանակում է՝ հեղափոխություն չի լինի, կկազմակերպվեն ներհամալսարանական միջոցառումներ, փոքր կարգի մի քիչ կազմակերպելու ուսանողական կյանքը», ասաց նա:

Աստղ Մխիթարյանը, Արսեն Քարամյանը նշում են, որ 1990-ականների սկզբին շարժմանը մասնակցում էին դաշնակցականներ, ՀՀՇ-ականներ, ԱԻՄ-ի ներկայացուցիչներ: Քանի որ այն ժամանակ աթոռի կռիվ չկար, ուսանողները միավորվում էին ինչ-որ բան ձեռք բերելու համար: «Համոզված եմ, եթե երիտասարդներն իմանան՝ ինչ են ուզում, ոչ մի կուսակցություն չի կարողանա իրենց դեմ կանգնել», ասաց Աստղ Մխիթարյանը:

ԽԱՆՄԱ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԴԱՇՏ

Հարավային Կովկասի լրատվամիջոցների օրենսդրությունը եվրոպական չափանիշներից դեռ շատ է հեռու

Հայաստանի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի զանգվածային լրատվամիջոցների օրենսդրության վերլուծությունն ու լրագրողների դեմ վերջին 3 տարիներին կիրառված բռնությունների ուսումնասիրությունն ամփոփվել է «Հարավային Կովկասի զանգվածային լրատվամիջոցների օրենսդրության համապատասխանեցումը եվրոպական չափանիշներին» գրքում, որն օրերս լույս է տեսել Բաքվի «Ենի Նեսիլ» հրատարակչությունում: Ուսումնասիրությունն իրականացրել են Հայաստանի խոսքի ազատության կոմիտեն (նախագահ Աշոտ Մելիքյան), Վրաստանի երիտասարդ իրավաբանների ընկերակցությունը (Մալխաս Գոդունիշվիլի) եւ Բաքվի մամուլի ակումբը (Գամիլ Հասանով)՝ «Եվրասիա» հիմնադրամի աջակցությամբ եւ ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության ֆինանսավորմամբ: Հիշեցնենք, որ նույն թեմայով հուլիսի 31-ից օգոստոսի 2-ը համաժողով անցկացվեց Աջարիայի Չաքվի կուրորտային կենտրոնի «Օազիս» հյուրանոցային համալիրում:

Հայաստանի խոսքի ազատության կոմիտեի նախագահ Աշոտ Մելիքյանն ու փորձագետ Մեսրոպ Հարությունյանը երեկ Երեւանի ժուռնալիստների միությունում լրագրողներին հակիրճ ներկայացրին գրքի բովանդակությունն ու նախագծի իրականացման ընթացքը: Ինչպես նշեց պրն Մելիքյանը, երեք երկրների լրատվամիջոցների օրենսդրությունը վերլուծելու նպատակով նրանցից յուրաքանչյուրը ներկայացրել է դրա բարելավմանը նպաստող սեփական առաջարկները, ինչպես նաեւ մոնիտորինգի միջոցով պարզել լրագրողների եւ զանգվածային լրատվամիջոցների իրավունքների խախտումների իրական պատկերը 2001-2003 թթ. ընթացքում: Ընթերցողների առավել լայն շրջան ունենալու նպատակով նախագծի հեղինակները գիրքը հրատարակել են ռուսերեն եւ անգլերեն: Փորձագետ Մեսրոպ Հարությունյանը խոսեց օրենսդրական անկատարությունների մասին, մանրամասնելով, որ 3 երկրների օրենսդրությունների համեմատությունը ցույց է տվել, որ մեր օրենսդրությունը ինչ-ինչ առումներով առաջ է մեր հարեւաններից, օրինակ, տպագիր մամուլի առանց պետական գրանցման ու ծանուցման գործունեությունը, իսկ որոշ առումներով՝ հետ, ինչպես վիրավորանքների եւ զրպարտության մասին հստակ օրենքի բացակայությունը:

Երեք երկրների փորձագիտական խմբերի առաջարկները փորձաքննության են ենթարկվել նաեւ Մոսկվայում, որից հետո հիշյալ խմբերը դրանք վերանայելով, վերստին խմբագրել են: Նրա դիտարկմամբ, Հայաստանի համար այսօր ամենակարեւոր օրախնդիրը հեռարձակման ոլորտը կարգավորող օրենսդրության բարելավումն ու կատարելագործումն է, Ադրբեջանում խիստ հրատապ է տեղեկատվության ազատության նոր օրենքի ընդունումը, իսկ Վրաստանում շրջանառության մեջ է տեղեկատվության ոլորտը կարգավորող խոսքի եւ ինքնարտահայտման իրավունքի օրենքը, որը կհաստատվի այս օրերին:

Պրն Մելիքյանը անհրաժեշտ համարեց նշել, որ իրենց առաջարկները սոսկ գրքում ամփոփելու նպատակ չեն ունեցել, այլ առաջիկայում դրանք կներկայացնեն Ազգային ժողովի համապատասխան հանձնաժողովին՝ զանգվածային լրատվամիջոցների գործունեությունը կարգավորող բոլոր օրենքները միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցնելու նպատակով:

Թեեւ լրագրողների բռնության դեպքերը Հայաստանում եւ Վրաստանում անհամեմատ քիչ են Ադրբեջանից, որտեղ հատկապես նախընտրական իրավիճակի սրման պատճառով բռնության մեծ ալիք գրանցվեց, սակայն մեզանում լրագրողների բռնության ոչ պակաս կոպիտ դեպքեր արձանագրվեցին այս տարի, ապրիլյան եւ ծաղկաձորյան դեպքերի ժամանակ: Դրանք, անկասկած, տեղ կգտնեն խոսքի ազատության կենտրոնի հաջորդ տարվա զեկույցում:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ինտերնյուսը կազմակերպում է

Սեպտեմբերի 16-18-ը «Կոնգրես» հյուրանոցում Ինտերնյուսը կազմակերպում է «Երեք օր հեռուստատեսությանը» ընդհանուր անունով միջոցառումների շարք: Արդեն երկրորդ տարին անցկացվող այս համաժողովը նախատեսված է լրագրողների, մենեջերների եւ հեռուստատեսության մյուս մասնագետների համար: Համաժողովի ժամանակ քննարկվելու են հեռուստատեսության զարգացման կողմնորոշիչ հարցեր, լինելու են զեկուցումներ, քննարկումներ եւ գրքի շնորհանդես: Իսկ համաժողովի փակման օրը՝ սեպտեմբերի 18-ին, ամփոփվելու են վաղօրոք հայտարարված հեռուստատեսային լրատվական ծրագրերի մրցույթի արդյունքները եւ հատուկ դասընթացներ են անցկացվելու պրոֆեսիոնալների համար՝ «Հատուկ ռեպորտաժ եւ լրագրողական հետաքննություն», «Լրատվության ճգնաժամ», «Նորությունների վերլուծություն» թեմաներով: Դասընթացները վարելու են հեռուստալրագրողներ, ռուսաստանյան հեռուստաակադեմիայի ակադեմիկոսներ եւ «Տեֆի» մրցույթի դափնեկիրներ Ելենա Մասյուկն ու Յուլյա Մուչնիկը:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

«Իրաքի հարցում Հայաստանի աջակցությունը մեզ համար չափազանց գնահատելի է»

1-ին էջից

Լրագրողների հարցերը, բնականաբար, վերաբերում էին տարածաշրջանային շիկացող իրադարձությունների համատեքստում Հայաստանի դերակատարման ու Արցախի հարցի վերաբերյալ Ջոն Էվանսի դիտարկումներին: Նոր դեսպանը դիվանագիտական ամենափայլուն պատասխաններ տվեց, որ ամեն ինչ ասելու հետ որեւէ մանրամասն չառանձնացրին: Անկասկած, Ջոն Էվանսի առաջին հաղորդակցումը ընդամենը լրագրողներին տեսնելու նպատակ ուներ:

Անդրադառնալով Ադրբեջանի պատճառով ՆԱՏՕ-ի զորավարժությունների տապալմանը, Ջոն Էվանսը հավանություն հայտնեց ՆԱՏՕ-ի ղեկավարության որոշմանը: «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագիրը մասնակից երկրների ռազմավարական ու խաղաղասիրական մարտավարության կոորդինացման խնդիր ունի, եւ եթե որեւէ մեկը բացակայի, այդ աշխատանքները չեն արդարացվի: Զորավարժությունները դադարեցնելու փաստը ցավալի է, բայց դա ոչ որ հաղթանակ չպետք է համարի, դա բոլորի համար էլ վատ իրողություն է», ասաց նա: Իսկ թե այս իրողությունը ինչ-որ կերպ կանդրադառնա՞ Ղարաբաղյան հարցի վրա, դեսպանը ուղղակի կարծիք չհայտնեց՝ «Այդ հարցով իմ գործընկեր Սթիվեն Մանն է զբաղվում»:

«**Ազգի**» հարցին, թե ինչքանո՞վ է անհրաժեշտ համարում հայկական ներկայությունը Իրաքի կոալիցիոն ուժերի կազմում եւ ինչպես է գնահատում Հայաստանի գործողությունները հակաահաբեկչական տեսանկյունից, Ջոն Էվանսը պատասխանեց. «Մենք ողջունում ենք սակրավորներ եւ բժշկական անձնակազմ Իրաք ուղարկելու Հայաստանի նախաձեռնությունը: Իրաքում տեղակայված բազմազգ ուժերը բավականին դժվարություններ ունեն, եւ Հայաստանի աջակցությունն այս հարցում չափազանց գնահատելի է: Սակայն մենք նաեւ հասկանում ենք, որ այս հարցը դեռ պետք է քննարկեն հասարակությունը, պառլամենտը: Ողջ միջազգային հանրույթի շահերից է բխում Իրաքում կայունության ու ժողովրդավարության հաստատումը: Միջազգային հանրության ջանքերին Հայաստանի ներդրումը մենք շատ ենք կարեւորում»:

Մամուլի ասուլիսին ներկա էր ՀՀ-ում ԱՄՆ նոր հյուպատոս Մերի Սթիֆլը: Լրագրողներին հետաքրքրում էր նաեւ, թե ԱՄՆ մուտքի վիզաների տրամադրման հարցում որեւէ փոփոխություններ սպասվո՞ւմ են: «Բաց դռներ եւ անվտանգ սահմաններ. մենք ուզում ենք լայն ընդգրկումով շարունակել մեր շփումները, բայց սեպտեմբերի 11-ից հետո լրացուցիչ փոփոխություններ ենք մտցրել վիզաների տրամադրման հարցում: Մենք ուզում ենք մեր երկիրը պաշտպանել այն մարդկանցից, ովքեր կգան ու վնաս կպատճառեն մեզ»:

Հրավառությունները ուրախություն են միայն

Քաղաքում իրականացվող միջոցառումների, որոշ դեպքերում նաեւ ընտանեկան հավաքույթների անբաժանելի մասն են կազմում հրավառությունները: Ցանկանալով պարզել, թե կա՞ արդյոք որեւէ կառույց, որի միջոցով եւ որի թույլտվությամբ արվում են այդ հրավառությունները, դիմեցինք քաղաքապետարանի լրատվական բաժին: Այնտեղ ասացին, որ կոնկրետ որեւէ բաժին չի զբաղվում այդ հարցով, առնչվում է մշակույթի վարչությունը, իսկ թույլտվությունը պետք է խնդրել քաղաքապետարանից: Բայց ումի՞ց եւ ինչպե՞ս պետք է ստանալ այդ թույլտվությունը մանրակրկիտ իմացանք «Հայր եւ որդի Ոմրիկյաններ» ընկերության աշխատակից **Աշոտ Ոմրիկյանից**, որին մատնանշել էր քաղաքապետարանը:

Աշոտ Ոմրիկյանն ասաց, որ իրենք արտոնագիր են ստացել եւ քաղաքում կազմակերպում են մի շարք հրավառություններ: Նա նշեց նաեւ, որ «այդ գործով» զբաղվում են նաեւ այլ կազմակերպություններ, օրինակ՝ «Բրաբիոնը»: Պրն Ոմրիկյանի խոսքերով, իրենց դիմում են անհատներ եւ կազմակերպություններ, իսկ իրենք էլ քաղաքապետարանից թույլտվությունը ստանալուց եւ ոստիկանությանը տեղյակ պահելուց հետո միայն կարող են անել հրավառություն: Ինչ վերաբերում է դրանց անվտանգ անցկացմանը, ապա, աշխատակցի ասելով, իրենք էլ կարող են հսկել տարածքը, բայց անպայման ներկա են լինում նաեւ հրշեջ ծառայության աշխատողները: Պրն Ոմրիկյանն ասաց, որ հրավառությունների ժամանակ պատվիրատուներն իրենք են հրշեջ ծառայությանը դիմում:

Իսկ Կենտրոն-Նորք-Մարաշ 8-րդ հրշեջ մասի պետ **Օնիկ Պողոսյանն** ասաց, որ իրենք միջոցառումների ժամանակ հրշեջ պահպանության վարչության պետի կարգադրությամբ հսկում են տարածքի անվտանգությունը եւ հատկապես ուշադիր են անտառներին հարող տարածքների նկատմամբ:

Պարզ է, որ նման դեպքերում չգտնվեց այն անձը կամ մարմինը, որին հնարավոր լիներ հարցնել, թե ինչ պետք է անել բակերում եւ սեփական տներում վտանգավոր հրավառությունները կանխելու համար:

Գ. Գ.

Ռեստորաններն ու գիշերային ակումբներն ազատ տնտեսական գոտի՞

Մինչդեռ հենց այստեղ հարկման խստացման կարիք կա

Թերեւս ոչ ոք չի վիճարկի, որ ներկայումս Հայաստանի գլխավոր խնդիրը բնակչության ցածր կենսամակարդակի կամ, ինչպես ասում են կառավարության պաշտոնյաները, աղքատության հարցն է: Այն հաղթահարելու համար ռազմավարական ծրագիր է ընդունվել, միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից գումարներ են ստացվում եւ ստացվելու: Վերոնշյալ ծրագրի սնանկությանը բազմիցս ենք անդրադարձել եւ դեռ առիթ կունենանք անդրադառնալու:

Ներկա հրապարակման նպատակն այլ է՝ ցույց տալ պետբյուջեի համալրման աղբյուրներից մեկը, որտեղ հարկային պետական ծառայությունը մեծ անելիքներ ունի: Խոսքը Հայաստանի տարածքում, մասնավորապես Երեւանում հանրային սննդի ոլորտում գործող սուբյեկտների՝ սրճարանների, բարերի, ռեստորանների եւ գիշերային ակումբների մասին է: Նրանց վճարած հաստատագրված վճարներից այն տպավորությունն է ստեղծվում, որ այդ սուբյեկտների համար, ինչպես տոնավաճառների դեպքում, մեր երկրում տնտեսական ազատ գոտի է ստեղծված: Մինչդեռ հենց այստեղ է պետք խիստ հարկային քաղաքականությունը: Գաղտնիք չէ, որ այս օբյեկտների, հատկապես ռեստորանների եւ գիշերային ակումբների հաճախորդները, ինչպես եւ սեփականատերերը, ապահով խավից են: Հետեւաբար հարկման դաշտի խստացումն արդարացված կլիներ նաեւ սոցիալական արդարության տեսանկյունից: Իսկ որքա՞ն է կազմում հաստատագրված վճարը սրճարաններում, բարերում, ռեստորաններում եւ գիշերային ակումբներում:

Ըստ հարկային ծառայության տեղեկատվության, հաստատագրված վճարը հանրային սննդի օբյեկտներում կազմում է ամսական մոտ 2 հազար դրամ 1 քմ-ի դիմաց: Ընդ որում, վճարի այդ չափը նույնն է ինչպես սրճարանների, այնպես էլ ռեստորանների կամ գիշերային ակումբների համար, ինչը նույնպես տարօրինակ է, նկատի ունենալով այս օբյեկտների ստացած շահույթների հսկայական տարբերությունը: Սակայն այստեղից չստացված գումարների մասին պատկերացում կազմելու համար առանձին-առանձին դիտարկենք, թե որքան գումար է 2003 թ.-ին մուտք գործել հանրային սննդի ոլորտում գործող սուբյեկտներից Երեւանում եւ մարզերում:

Մայրաքաղաքում 1056 տնտեսվարողներ վճարել են մոտ 1 մլրդ դրամ հաստատագրված վճար: Այսինքն, նրանցից յուրաքանչյուրը ամսական վճարում է մոտ 80 հազար դրամ կամ մոտ 2600 դրամ օրական: Դա էլ նշանակում է, որ շահագործվող մեկ օբյեկտի միջին տարածքը 40 քմ է: Հարկ կա՞ նշելու, որ ռեստորանում մեկ մարդու ճաշելու գինը շատ ավելի է, քան վերոնշյալ 2600 դրամը: Կամ դժվար է գտնել որեւէ սրճարան, որի կողմից շահագործվող տարածքը համենայն դեպս 40 քմ-ից ավելի չլինի, չխոսելով բարերի, գիշերային ակումբների կամ այդ բոլորն իրենց մեջ ընդգրկող երկու-երեք հարկանի, ընդարձակ սրահներով ռեստորանային համալիրների մասին: Փաստորեն, ոչ միայն այս օբյեկտների համար սահմանված հաստատագրված վճարն է չտրամաբանված ցածր, այլեւ շահագործվող տարածքների իրական մակերեսը շատ ավելին է, քան ներկայացվում է հարկային մարմիններին: Բնականաբար, առանց վերջիններիս աշխատակիցների հետ «լեզու գտնելու» դա հնարավոր չէր: Տարածքն էլ, ի վերջո, չի կարելի թաքցնել, ինչպես դրամաշրջանառությունը:

Մարզերում պատկերը հետեւյալն է: 644 սուբյեկտներ վճարել են 246 մլն դրամ: Վերոնշյալ հաշվարկը կատարելով, կստանանք, որ նրանցից յուրաքանչյուրը վճարել է միջինը 32 հազար դրամ: Դա ենթադրում է, որ հանրային սննդի մեկ օբյեկտի միջին մակերեսը 16 քմ է, ինչից ավելի մեծ անհեթեթություն դժվար է պատկերացնել:

Կարծում ենք, որ թվաբանական այս գործողությունները կարող են կատարել հարկային ծառայությունում կամ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարությունում: Սակայն արդյունքում կամ այլ թվեր են ստացվել, կամ նման վիճակն ամբողջովին բավարարում է պետբյուջեի համալրման եւ ծրագրավորման համար պատասխանատու այս կառույցներին: Գուցե զարմանալ պետք չէ: Գաղտնիք չէ, որ հիշյալ օբյեկտների իրական սեփականատերերը իշխանության տարբեր օղակներում ընդգրկված պաշտոնյաներն են, որոնց լոբբինգը թույլ չի տալիս, որ ռեստորաններ կամ գիշերային ակումբներ հաճախող իրենց մյուս գործընկերները կառավարությունում եւ Ազգային ժողովում բարձրացնեն այս օբյեկտների հարկման դրույքաչափը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Որպեսզի ճանաչեն, նախ պետք է ներկայանանք

Հայկական ինտերնետային էջերին հղումների քանակը մտահոգիչ է

Կամ չունենք մշակույթ, կամ՝ այն դրսում ցուցադրելու ցանկություն. կարծում ենք՝ այսպես են մտածում ՀՀ մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարությունում: Ասում ենք՝ աշխարհին մեր մշակույթով ենք ներկայանում: Բայց ինչպե՞ս: Լուրերի խելահեղ հոսքի դարաշրջանում, երբ ինֆորմացիան ազդեցության հզոր ուժերից մեկն է, այս նախարարությունն ինտերնետային էջ չունի: Ճիշտ է, կառավարությունը հատուկ միջոցներ չի հատկացնում ինտերնետային էջեր պատրաստելու համար, հետեւաբար չի էլ կարող պահանջել, սակայն ինտերնետային էջեր ունենալ չի պահանջվում նաեւ Ազգային ժողովից, Սահմանադրական դատարանից, արտաքին գործերի նախարարությունից, որոնց էջերը լավագույնների շարքում են դասվում:

Գնահատականը սուբյեկտիվիզմ չի պարունակում: Այն պարզապես այս տարեսկզբին սկսված եւ մայիսին ավարտված ուսումնասիրության արդյունքն է: Հայաստանում առաջին անգամ ինտերնետային տարբեր հագեցվածության հայկական աղբյուրների վարկանիշի ուսումնասիրություն է կատարվել: Ուսումնասիրության հեղինակ գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Գրիգոր Վահանյանը մի քանի գործընկերների հետ փնտրման համաշխարհային GOOGLE եւ YANDEX ծրագրերում ներմուծել է հայկական ինտերնետային բազմաթիվ հասցեներ եւ ծրագրերի տվյալներով կազմել հայկական վեբ-կայքերի վարկանշային ցանկը: Ուսումնասիրվել են հայկական պետական կառույցների, արտասահմանում Հայաստանի դիվանագիտական ներկայացուցչությունների, գիտության, կրթության, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների, մշակույթի ոլորտի ինտերնետային էջեր, ինտերնետային լրատվամիջոցներ: Հետազոտվել են ոչ միայն .am տիրույթի ինֆորմացիոն ռեսուրսները, որոնք մոտ 3 մլն պոտենցիալ հաճախորդ ունեն, այլեւ .ru (պոտենցիալ 200 մլն հաճախորդ), .com, .org, .net տիրույթների ինֆորմացիոն ռեսուրսները:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանի պետական կառույցների վարկանիշին, ապա GOOGLE փնտրման համակարգի այս տարվա մայիսի 30-ի տվյալներով առաջին տեղում է ՀՀ Ազգային ժողովի ինտերնետային էջը (www.parliament.am)՝ վարկանշային 9140 ցուցանիշով: Երկրորդ տեղում ՀՀ Սահմանադրական դատարանի էջն է (www.concourt.am)՝ 4170 ցուցանիշով: Առաջատարների տասնյակը պարունակում են ՀՀ կենտրոնական բանկի, արտաքին գործերի նախարարության, կառավարության, ԱՄՆ-ում ՀՀ դեսպանատան, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության նախագահի, ՀՀ նախագահի ինտերնետային էջերը:

ՀՀ ԱԺ քարտուղարության պետ **Թաթուլ Սողոմոնյանն** իրենց էջի հաջողությունը պայմանավորում է այն հանգամանքով, որ ինտերնետային էջում ներկայացված են բոլոր օրինագծերը, օրենքները, դրանց փոփոխություններն ու լրացումները: Սա հայաստանյան գործող օրենսդրության անվճար միակ տարբերակն է: «Դեմոկրատիայի սահմանման մեջ կարեւորագույն հատվածներից մեկն ինֆորմացիայի ազատությունն է, ասաց պարոն Սողոմոնյանը: Ոչ թե պետք է սպասել՝ երբ լրագրողները կամ քաղաքացիները կդիմեն՝ տեղեկություն ստանալու համար, այլ հարկավոր է բաց ինֆորմացիան օպտիմալ ձեւերով տրամադրել հասարակությանը: Այս իմաստով ինտերնետային ցանցը լայն հնարավորություններ է տալիս»: Վեբ-կայքում տեղադրված հսկայածավալ տեղեկությունների մի մաս են 2000 թվականից ի վեր ԱԺ-ի բոլոր նիստերի սղագրությունները: Ըստ պարոն Սողոմոնյանի՝ այդ սղագրությունները շատ են օգնում նիստերից հետո կատարվող աշխատանքներին: ԱԺ քարտուղարության պետը կարեւորեց նաեւ էջի նորությունների բաժինը, որտեղ ամեն օր երեք լեզուներով ներկայացվում են խորհրդարանական իրադարձությունները:

Ըստ հետազոտության ղեկավար Գրիգոր Վահանյանի՝ Սահմանադրական դատարանի ինտերնետային էջի հիմնական գրավչությունն այն է, որ այնտեղ զետեղված են աշխարհի բոլոր երկրների սահմանադրությունները:

Ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ բացի մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարությունից, ինտերնետային էջեր չունեն նաեւ Երեւանի քաղաքապետարանը, պաշտպանության, քաղաքաշինության նախարարությունները: Առողջապահության նախարարության վեբ-կայքը, որ հայերեն եւ անգլերեն տարբերակով է, ունի վարկանիշի 4 ցուցանիշը, իսկ էներգետիկայի նախարարության վեբ-կայքի վարկանիշը՝ 1 է. կայքն, ի դեպ, անգլերեն է:

«Մենք տեղյակ ենք իրավիճակին. կան շատ լավ գործող ինտերնետային էջեր, սակայն կան նաեւ չգործողներ, ասաց կառավարության տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչության պետ Մերի Հարությունյանը: Ոմանք ժամանակին որոշ միջոցներ հայթայթել են, ոմանք դա արել են խնայողությունների հաշվին: Սակայն եթե միջոցներ չենք հատկացրել, չենք էլ կարող պահանջել: Կառավարությունն այդ ուղղությամբ աշխատանքներ է իրականացնում: Գուցե միջոցների խնայողության նպատակով ստեղծենք մի մոդելային տարբերակ բոլորի համար, ապա յուրաքանչյուրն իր ինֆորմացիան կտեղադրի»:

Հայկական ինֆորմացիոն աղբյուրների վարկանիշը համաշխարհային առաջատար աղբյուրների հետ համեմատելու համար հետազոտության մեջ ընդգրկվել են մի քանի հայերեն արտասահմանյան ինտերնետային էջեր: Հետաքրքրական է Հայաստանի, Ղարաբաղի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի պաշտոնական վեբ-կայքերի համեմատությունը: Ըստ GOOGLE-ի՝ Հայաստանի Ազգային ժողովի ինտերնետային էջի վարկանիշն ամենից բարձրն է՝ իր 9140 ցուցանիշով, Վրաստանինը 8890 է, Ադրբեջանինը՝ 309: Նույն աղբյուրի համաձայն, Ադրբեջանի նախագահի ինտերնետային էջն առաջին տեղում է, որին հաջորդում է ԼՂՀ նախագահինը, ապա Հայաստանի եւ Վրաստանի հանրապետությունների ղեկավարների ինտերնետային էջերի վարկանիշն է: Ինչպես GOOGLE-ի, այնպես էլ YANDEX-ի համեմատական վերլուծությունը ՀՀ սահմանադրական դատարանի վարկանիշի վերաբերյալ նույնն է. այն առաջին տեղում է, որին հաջորդում են Վրաստանն ու Ադրբեջանը: Ի դեպ, աշխարհի Սահմանադրական դատարանների եւ համարժեք մարմինների վեբ-կայքերի շարքում Հայաստանի Սահմանադրական դատարանինը 13-րդն է, իսկ առաջին հնգյակում են ԱՄՆ-ի գերագույն դատարանը, Եվրոպայի մարդու իրավունքների դատարանը, Ֆրանսիայի Սահմանադրական դատարանը: Հայաստանից հետո վարկանշային միջեւ երրորդ տասնյակում են Իսրայելի գերագույն դատարանը, Թուրքիայի Սահմանադրական դատարանը, Միացյալ Թագավորության Լորդերի պալատը եւ այլն: Նախկին Խորհրդային Միության երկրների սահմանադրական դատարանների շարքում Հայաստանինն առաջին տեղում է, ապա Էստոնիան է, Ռուսաստանի Դաշնությունը, Ադրբեջանը, Ղազախստանը, Վրաստանը:

Պրոֆեսոր Վահանյանը համոզված է, որ եթե ինտերնետային էջերի եւ հեռահաղորդակցային ցանցերի որակով ու զարգացվածության աստիճանով Հայաստանը մոտ երկու անգամ զիջում է Վրաստանին եւ Ադրբեջանին, ապա ինֆորմացիոն ռեսուրսների հայտնիության, մեջբերման, տեղեկացվածության եւ ընդգրկունության բնագավառում մենք պետք է նվազագույնը երկու անգամ նրանցից առաջ անցնենք: Նրան ուրախացնում, բայց նաեւ մտահոգում է, որ GOOGLE համակարգում «Ղարաբաղ» բառին կա 209.000 հղում, «Հայկական եղեռն» բառին՝ 109.000՝ մոտ երկու անգամ պակաս: Հետաքրքրական մի ցուցանիշ եւս՝ ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի գրադարանի փնտրման համակարգում (www.loc.gov) «Հայաստան» բառով հղում է եղել 29 ռեսուրսի, «Ադրբեջան» բառով՝ 24, «Թուրքիա»՝ 81, «Ռուսաստան»՝ 225, «Վրաստան»՝ 356, «Երեւան» բառը փնտրվել է 3 անգամ, «Թբիլիսի» եւ «Բաքու» բառերը՝ 2-ական:

«Զանգվածային լրատվամիջոցները պետք է չսահմանափակվեն այս կամ այն ինտերնետային էջի ընդհանդեսը ներկայացնելով, այլ լայն լսարանի ուշադրությունը հրավիրեն ինտերնետում հայկական աղբյուրների կարեւորության վրա, ասաց Վահանյանը: Պետք է անել հնարավորը, որպեսզի միջազգային պայքարում հայկական ինտերնետային էջերը մեջբերումների եւ հղումների իմաստով առաջատար լինեն»: Հետազոտող խումբը նախատեսում է 6 ամիս հետո կրկնել ուսումնասիրությունը՝ դինամիկան տեսնելու համար: Նրանք փաստում են, որ մեզանում վարկանիշը գնահատելու մշակույթ ձեւավորված չէ, սակայն հույս ունեն, որ առաջինը նոր ալիք կբարձրացնի հետազոտողների շրջանում:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Յասեր Արաֆաթի սպանությունն Իսրայելում դարձել է օրախնդիր

Այդ մասին հրապարակավ հայտարարում է վարչապետ Արիել Շարոնը

«Ազգը» սեպտեմբերի 14-ի համարում տեղեկացրել էր, որ վերջին 24 ժամում Իրաքում սպանվել է 92 մարդ, զոհվածները մեծ մասամբ խաղաղ բնակիչներ են, կանայք եւ երեխաներ: Սեպտեմբերի 15-ի առավոտյան թուրքական հանրային հեռուստատեսությունն իր հերթին հաղորդեց նախորդ օրն Իրաքում կատարված ավելի քան 100 սպանության մասին: Սրանք սպանությունների պաշտոնական տվյալներն են, այսինքն՝ մեծապես պայմանավորված են Իրաքում ամերիկյան զինվորական իշխանությունների հաղորդագրություններով:

Ոչ պաշտոնական տվյալներով, ամեն օր Իրաքում միայն 100 երեխա է սպանվում: Այդ մասին սեպտեմբերի 13-ի համարում նշել էր թուրքական «Սանսուրսուզ» ինտերնետային թերթը: Այսպես շարունակվելու դեպքում Իրաքում սպանված երեխաների թիվն ամսական կկազմի 3000, ինչը համազոր է տարեկան 36 հազար երեխայի սպանությանը: Սա նշանակում է, որ Իրաքի ժողովրդին ազատություն բերելու եւ երկրում ժողովրդավարական կարգեր հաստատելու ԱՄՆ-ի խոստումներն առայժմ իրաքցիներին մասնում են մահվան եւ զրկանքների: Այդ ընթացքում անընդմեջ սաստկանում է բռնությունը:

Իրաքում բռնության սաստկացմանը զուգընթաց իսրայելական զորքերը Պաղեստինում թափ են հաղորդում պատժիչ գործողություններին եւ ամենադաժան եղանակով խաղաղ բնակիչներին ոչնչացնելիս անխնա ոչնչացնում են նաեւ նորածին մանուկներին: Իրաքի պարագայում ԱՄՆ-ի խնդիրը համաժողովրդական բնույթ կրող հակաամերիկյան դիմադրության ճնշումն է: Իսկ Պաղեստինում Իսրայելի խնդիրը պաղեստինցիներն են, Պաղեստինյան ինքնավարության եւ կազմակերպությունների ղեկավարները:

Հատկանշական է, որ եթե պաղեստինյան ժողովրդին իսրայելական զինվորներն են ոչնչացնում, ապա կազմակերպությունների ղեկավարների ոչնչացումը անմիջականորեն կազմակերպում եւ ղեկավարում է Իսրայելի բարձրագույն իշխանությունը: Դրա վառ ապացույցը «Համասի» հիմնադիր եւ հոգեւոր առաջնորդ շեյխ Ահմեդ Յասինի սպանությունն էր, որը ծրագրել եւ անձամբ ղեկավարել էր վարչապետ Արիել Շարոնը: Այդ սպանությունից հազիվ 3 շաբաթ էր անցել, որ սպանվեց նաեւ շեյխ Յասինի իրավահաջորդ Աբդուլազիզ Ռանտիսին: Այս սպանությունը նույնպես կատարվեց Իսրայելի վարչապետի անմիջական հսկողությամբ՝ կարծես ապացուցելու, որ որոշ երկրներում գործադիր իշխանություններին գլխավորող անձինք նույն հաջողությամբ կարող են գլխավորել մաֆիան:

Վարչապետ Արիել Շարոնը ժամանակին արժանացել էր «Սաբրայի եւ Շաթիլայի» դահիճի կոչմանը: Ըստ երեւույթին այս կոչումը մեծ գոհունակություն է պատճառել նրան, որ կոչմանն արժանի լինելու ոչ մի առիթ բաց չի թողնում: Տվյալ դեպքում խոսքը շեյխ Յասինի սպանության գործողությունից հետո Շարոնի հպարտորեն արված հայտարարության մասին չէ, թե «գործողությունը բարձր մակարդակով էր կազմակերպված», այլ՝ նույն հպարտությամբ Պաղեստինի ինքնավարության ղեկավար Յասեր Արաֆաթի սպանությունն օրակարգ մտցնելու մասին:

Դրա առնչությամբ, հենվելով իսրայելական «Եդիոթ ախրոնոթ» թերթի վրա, սեպտեմբերի 15-ի համարում գրել է «Զաման» թերթը: «Զամանի» վկայությամբ, «Պաղեստինի ղեկավար Յասեր Արաֆաթին աքսորելու» իսրայելական ղեկավարների սպառնալիքները վարչապետ Արիել Շարոնի միջամտությամբ «նոր բնույթ են ստացել»: Շարոնը, ըստ թուրքական թերթի, ասել է, որ անձամբ ինքը որեւէ տարբերություն չի տեսնում Արաֆաթի եւ «Համասի» սպանված առաջնորդների միջեւ, հետեւաբար «Արաֆաթի հետ վարվելու են այնպես, ինչպես վարվել են այդ առաջնորդների հետ»:

«Եդիոթ ախրոնոթ» թերթին տված հարցազրույցում Շարոնը հիշեցրել է «Համասի» հոգեւոր առաջնորդ շեյխ Յասինի, ապա նաեւ Ռանտիսիի սպանության մասին եւ շարունակել. «Ինչ վերաբերում է Արաֆաթին աքսորելուն, մենք նրա հետ բոլորովին այլ կերպ կվարվենք, սպասում ենք հարմար պահի: Արաֆաթը պետք է արժանանա վերոհիշյալ մարդասպանների ճակատագրին, որովհետեւ նրանց գործն է կատարում»:

Պաղեստինցի նախարար Սաիբ Էրեկատը, մեղադրելով Շարոնին Արաֆաթի սպանության համար նախադրյալներ ստեղծելու մեջ, նրա հայտարարությունը խիստ վտանգավոր է համարել եւ նախազգուշացրել, որ Իսրայելը ձգտում է ոչնչացնել Պաղեստինի ղեկավար կազմն ամբողջությամբ: Հիշեցման կարգով նշենք, որ ժամանակին պաշտոնական Վաշինգտոնը կտրականապես դեմ էր Յասեր Արաֆաթին աքսորելու Իսրայելի մտադրությանը: Հիմա արդեն խոսքը ոչ թե աքսորելու, այլ սպանելու մասին է: Մնում է հուսալ, որ Վաշինգտոնը դեմ կլինի նաեւ Արաֆաթի սպանությանը:

ՆԱԻՐԱ ՕՀԱՆՅԱՆ

Հանուն Եվրոպայի Թուրքիան օրակարգից հանեց ամուսնական դավաճանության հարցը

Թուրքիայի խորհրդարանը հրաժարվել է օրակարգ մտցնել այն օրինագիծը, ըստ որի ամուսնական անհավատարմությունը համարվում է հանցագործություն: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ որոշումն ընդունվել է Եվրոմիության ճնշման ներքո՝ Միությանն անդամակցելու Թուրքիայի պատրաստ լինել-չլինելու վերաբերյալ եվրոհանձնաժողովի զեկուցագրի հրապարակումից մի քանի օր առաջ:

Քրեական օրենսգրքում «շնության համար նախատեսվող պատժի» վերաբերյալ ուղղում էր առաջարկում Թուրքիայում կառավարող «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունը, որը համարվում է չափավոր իսլամիստների կուսակցություն: Դրա ղեկավարները, մասնավորապես վարչապետ Թայիփ Էրդողանը, վերջերս ընդգծել էին, որ նախաձեռնությունն արվել է ընտրազանգվածի զգալի մասը կազմող «պահպանողական գեղջկուհիների» խնդրանքով:

Վարչապետի խոսքերով, օրինագծի նպատակը եղել է «ընտանիքի, երկրի կանանց պատվի եւ արժանապատվության պաշտպանությունը»: Սակայն կառավարող կուսակցության նախաձեռնությունը խիստ բացասական արձագանք առաջացրեց ոչ միայն Եվրոմիությունում, այլեւ թուրքական հասարակության որոշակի մասում, այդ թվում կանանց կազմակերպություններում:

Երեքշաբթի օրը խորհրդարանի շենքի մոտ անցկացվեց բողոքի բազմամարդ ցույց: Կառավարող կուսակցության ղեկավարության հետ հանդիպում ունենալուց հետո ընդդիմադիր Հանրապետական ժողովրդական կուսակցության առաջնորդ Դենիզ Բայքալը լրագրողներին հայտարարեց, որ երկու կողմերը պայմանավորվել են համատեղ ուղղումներ մտցնել Թուրքիայի քրեական օրենսգրքի փոփոխմանը վերաբերող օրենքում:

Սա նշանակում է, որ կառավարությունն ստիպված է հրաժարվել այն ուղղումից, թե ամուսնական դավաճանությունը քրեորեն պատժելի հանցագործություն է:

Իշխանուհի Դիանայի ավտովթարն արձանագրած 3 լուսանկարիչներն արդարացվել են

Փարիզի գանգատարկման դատարանը երեքշաբթի օրը հաստատել է այն 3 լուսանկարիչների անմեղությունը, որոնք 1997 թ. օգոստոսին լուսանկարներով արձանագրել էին իշխանուհի Դիանայի մահվան պատճառ դարձած ավտովթարի տարբեր պահերը:

Բրիտանական «Սքայ նյուզ» հեռուստաընկերությունը տեղեկացրել է 3 լուսանկարիչների արդարացման մասին, հիշեցնելով, որ Ժակ Լանժևենը, Քրիստիան Մարտինեզը եւ Ֆաբրիս Շասերին արդեն իսկ անմեղ էին ճանաչվել 2003 թ. նոյեմբերին: Բայց այն ժամանակ Դիանայի մտերիմ Դոդի ալ Ֆայեդի հայրը՝ միլիոնատեր Մոհամմեդ ալ Ֆայեդը բողոքարկել էր դատավճիռը Ֆրանսիայի դատախազության հետ մեկտեղ:

Ալ Ֆայեդը փարիզյան «Ռից» հյուրանոցից իր որդու եւ Դիանայի դուրս գալը եւ ապա ավտովթարի մանրամասնություններն արձանագրած լուսանկարիչներին ամբաստանել էր «մասնավոր կյանքի վրա ոտնձգություն» կատարելու մեջ:

Իշխանուհի Դիանան եւ Դոդի ալ Ֆայեդը զոհվել էին 1997 թ. օգոստոսի 31-ին Փարիզում: Նրանց ավտոմեքենան խելահեղ արագությամբ բախվել է գետնուղու հենասյուներից մեկին: Հինգ տարի տեւած քննությունից հետո ավտովթարի համար մեղավոր ճանաչվեց Դիանայի վարորդ Անրի Պոլը, որը սաստիկ հարբած էր եղել եւ գերազանցել էր արագությունը: Պոլը եւս զոհվել էր ավտովթարից: Նրա հարազատները վիճարկում են քննության արդյունքները:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅՑԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ

Սերգեյ Լավրով. «Վարչական բարեփոխումները Ռուսաստանի ներքին գործն են»

ՌԴ արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովը երեկ հայտարարել է, որ երկուշաբթի օրը նախագահ Վլադիմիր Պուտինի հռչակած վարչական բարեփոխումները «Ռուսաստանի ներքին գործն են»: Դրանով Լավրովը փաստորեն պատասխանել է ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելին:

Վերջինս երեքշաբթի օրը Ռոյթեր գործակալության թղթակցին ասել էր, թե Պուտինի առաջարկած փոփոխությունները «նահանջ են ժողովրդավարական որոշ բարեփոխումներից» եւ լրջորեն մտահոգում են ԱՄՆ-ին: Պետքարտուղարի խոսքերով, Վաշինգտոնն ըմբռնում է հակաահաբեկչական պայքարի անհրաժեշտությունը, բայց չի ուզում, որ այդ պայքարը մղվի «ի վնաս ժողովրդավարական բարեփոխումների»:

ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալությունն այս կապակցությամբ մեջբերում է Լավրովի հետեւյալ խոսքերը. «Առնվազն տարօրինակ է, որ ԱՄՆ պետքարտուղարի մտահոգությունը զուգորդվում է ժողովրդական բարեփոխումների միասնական անցկացում առաջարկելու փորձի հետ»:

Ըստ Լավրովի, ամերիկացիներն ունեն անվտանգության հարցերի լուծման սեփական փորձ, որը համոզչորեն ցուցադրել է «խնդրի նկատմամբ համապարփակ մոտեցման» անհրաժեշտությունը:

Նյու Յորքից BBC-ի թղթակիցը հաղորդում է, որ Ռուսաստանի քաղաքական կառուցվածքը փոխելու Վլադիմիր Պուտինի որոշումն անակնկալի է բերել ԱՄՆ վարչակազմին: Ըստ Պուտինի, ՌԴ սուբյեկտների բարձրագույն պաշտոնատարները պետք է ընտրվեն նախագահի առաջարկությամբ՝ տարածքների օրենսդիր ժողովներում, իսկ Պետդումայի ընտրությունները պետք է անցկացվեն համամասնական համակարգով (կուսակցական ցուցակներով):

Դատելով ըստ ամենայնի, ԱՄՆ-ին անհանգստացնում են ոչ այնքան ՌԴ վարչական բարեփոխումները, որքան ռուսների հնարավոր հակաահաբեկչական կանխիչ գործողությունները:

«Ուոլ սթրիթ ջորնըլ» օրաթերթը գրում է, որ Մոսկվան կարող է օգտվել կանխիչ հարվածների անհրաժեշտությունը հիմնավորող Ջորջ Բուշի դոկտրինայից, որպեսզի «վերականգնի ռազմական վերահսկողությունը զգալի չափով ռուս բնակչություն ունեցող հարեւան տարածքների նկատմամբ»:

Ասուլիս-խորհրդաժողով Կրասնոդարում՝ ամեն ինչ հանուն խաղաղության

Ազգամիջյան համագործակցության մոսկովյան կենտրոնի (ԱՀՄԿ) տնօրեն Աշոտ Հայրապետյանի նախաձեռնությամբ սեպտեմբերի 13-ին Կրասնոդարում՝ Ազգային մշակույթների կենտրոնում կայացավ մամլո ասուլիս Կրասնոդարի երկրամասի վարչակազմի, ՆԳԳՎ-ի, ազգային համայնքների եւ ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ:

Թեման («Ազգային միավորումների փոխգործողությունն իշխանության եւ իրավակարգի մարմինների ներկայացուցիչների հետ») Կրասնոդարի երկրամասում առանձնապես հրատապ է: Ռուսաստանի այդ տարածաշրջանն առավել բազմազգ է. ՆԳԳՎ պաշտոնական տվյալներով, այսօր այնտեղ ապրում են 124 ազգությունների ներկայացուցիչներ:

Կրասնոդարում դեռ 1992 թ. ստեղծված Ազգային մշակույթների կենտրոնը (ԱՄԿ) այժմ միավորում է 30 ազգամշակութային համայնք-կազմակերպությունների: ԱՄԿ-ն Ռուսաստանում ունի եզակի կարգավիճակ, ՄԱԿ-ի ազատ անդամ է, գործակցում է ռուսաստանյան եւ միջազգային բազմաթիվ հասարակական կազմակերպությունների հետ: Դրանցից մեկը ԱՀՄԿ-ն է:

Աշոտ Հայրապետյանն իր ելույթում ընդհանուր բնութագիր տվեց Ռուսաստանի միջէթնիկական իրավիճակին: Նրա խոսքերով, Ռուսաստանի տարածաշրջաններից մի քանիսում՝ Մոսկվայում, Սանկտ Պետերբուրգում եւ Կրասնոդարի երկրամասում ազգամիջյան իրավիճակը շատ ավելի լարված է, քան ընդհանուր առմամբ երկրում: Հայրապետյանը նաեւ հայտարարեց «Կրասնոդարի երկրամասի ազգային միավորումների, իրավապահ մարմինների եւ իշխանության մարմինների համագործակցություն» նախագծերի հերթական մրցույթի մասին: Մրցույթն անցկացվում է Եվրոմիության եւ Մեծ Բրիտանիայի ԱԳՆ ընդհանուր հնարավորությունների հիմնադրամի կողմից ֆինանսավորվող «Էթնիկական փոքրամասնությունները եւ արդարադատության մատչելիությունը» նախագծի շրջանակներում: Տվյալ մրցութային ծրագրով նախատեսված է առավելագույնը 100 հազար ռուբլի: Մասնակցել կարող է երեք կազմակերպությունից բաղկացած որեւէ կոալիցիա: Պարտադիր պայմաններից մեկն այն է, որ նախագծի իրականացմանն անպայման պետք է մասնակցեն իրավապահ մարմինները եւ իշխանությունները:

Միլիցիայի գնդապետ Ալեքսանդր Մոզգովոյը ներկաներին հայտնեց, որ այսօր երկրամասի վարչակազմի ղեկավարին առընթեր երկրամասում գործում է ազգամիջյան հարաբերությունների հարցերի միջգերատեսչական հանձնաժողով, իսկ առավել բարդ ազգամիջյան եւ միջդավանական պայմաններ ունեցող շրջաններում 26 պաշտոն է ստեղծվել ազգամիջյան հարաբերությունների ոլորտի պատասխանատու տեսուչների համար: Հակամարտությունները կանխելու նպատակով ՆԳԳՎ աշխատակիցները մշտական կապ են պահպանում երկրամասի տարածքում գործող 140 ազգային համայնքների, 728 կրոնական կազմակերպությունների եւ կազակների 400 ընկերությունների հետ:

Միջազգային ահաբեկչությունը Ռուսաստանին բացահայտորեն հասկացրել է, որ մտադիր է ազգամիջյան պատերազմ հրահրել Հյուսիսային Կովկասում: Այնպես որ, միայն Կովկասի ժողովուրդների համատեղ ջանքերով հնարավոր կլինի դիմակայել այդ համապարփակ սպառնալիքին: Կրասնոդարում անցկացված մամլո ասուլիսն այս առումով կարելի է անվանել նաեւ խորհրդաժողով, որտեղ կլոր սեղանի շուրջը հայտարարվեց, որ տվյալ նախաձեռնությունը Հյուսիսային Կովկասի խաղաղության ու կայունության պահպանմանն ուղղված հերթական քայլն է:

Հ. Գ. Աշոտ Հայրապետյանը ծնվել է Երեւանում 1953 թ. հունվարի 16-ին: 1975 թ. ավարտել է Երեւանի պետհամալսարանի ֆիզիկայի ֆակուլտետը, 1986 թ.՝ Մոսկվայի Կուրչատովի անվան ատոմային էներգիայի ինստիտուտի ասպիրանտուրան:

1973 թ. Կոնստանտին Վոյեվոդսկու եւ Վլադիմիր Զոլոտավկինի հետ Հայրապետյանը հիմնել է «Նովիյ Վավիլոն» հանդեսը, որն զբաղվում էր ազգամիջյան հարցերով: 1997 թ. հոկտեմբերին հանդեսի հիման վրա ստեղծվեց Ազգամիջյան համագործակցության կենտրոն, որի խնդիրն է տեղեկատվական եւ տեխնիկական աջակցություն ցույց տալ ազգային փոքրամասնություններին, Ռուսաստանում արմատավորել արտերկրի դրական փորձը:

ՎԻԿՏՈՐ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ
Կրասնոդար

Հազարամյա հոբելյան

Սեպտեմբերի 18-19-ին կնշվի Կեչառիսի վանքի 1000-ամյակը

Հայաստանի միջնադարյան նշանավոր վանական ու գիտամշակութային կենտրոններից է եղել գեղատեսիլ Ծաղկաձորում գտնվող Կեչառիսի վանքը: Վանական համալիրի գլխավոր Սուրբ Գրիգոր մեծածաղիր եկեղեցին հիմնադրել է Բագրատունյաց պետության մեծ իշխան Գրիգոր Մագիստրոսը 1003 թվականին: Եկեղեցու բարձրադիր գմբեթը փանդվել է 1828 թ. երկրաշարժից, բայց վերջին տարիներին այն հիմնավորապես նորոգվեց ազգային բարերար Վլադիմիր Հարությունյանի հոգածությամբ: Եկեղեցու հանդիսավոր օծումը կատարվեց 2000 թ. հուլիսին ձեռամբ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Երկրորդի: Այժմ վանքի տարածքն ամբողջովին բարեկարգ է: Ծաղկաձորում է գտնվում նաեւ Հայ Առաքելական եկեղեցու Կոտայքի թեմի առաջնորդարանը:

Սեպտեմբերի 18-ին Գրողների միության Ծաղկաձորի ստեղծագործական տանը տեղի կունենա «Կեչառիս-1000» գիտաժողովը: Զեկուցողները կանդրադառնան Կեչառիսի պատմությանը, ճարտարապետությանը, վիմագրությանը, մշակութային հարուստ ժառանգությանը: Իսկ հաջորդ օրը՝ սեպտեմբերի 19-ին Կեչառիսի Ս. Գրիգոր տաճարում տեղի կունենա Սուրբ պատարագ Վեհափառ հայրապետի հանդիսապետությամբ: Պատարագիչն է Կոտայքի թեմի առաջնորդ Տ. Առաքել եպս. Քառամյանը: Այնուհետեւ կկայանա հուշամեդալների հանձնման հանդիսավոր արարողություն, մատաղի օրհնություն, համերգ, ժողովրդական տոնախմբություն:

Կ. ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ

«Արմմոնո-2» փառատոնը մեկնարկեց

Երեկ Պատանի հանդիսատեսի թատրոնում կայացավ «Արմմոնո-2» մոնոներկայացումների միջազգային փառատոնի բացումը: **«Ազգը»** անդրադարձել էր այդ փառատոնին օրեր առաջ, իսկ այժմ ներկայացնենք երեկվա իրադարձությունները: Առաջին անգամ հայկական բեմում միաժամանակ հանդես էին գալիս Էլիզաբեթ Հեսսը (ԱՄՆ) եւ Բեատե Էիլերսը (ԳԴՀ)՝ Կարինե Խոդիկյանի «Երկրորդ կյանք» ներկայացմամբ: Բեմում իրար չհանդիպող երկու քույրերը, որոնք խաղում էին իրենց մայրենի՝ անգլերեն եւ գերմաներեն լեզուներով, ներկաներին հմայեցին անկրկնելի խաղով: Նման սկիզբը հավաստեց, որ արդեն իսկ «Արմմոնո-2-ը» կայացել է ու դարձել սպասելի:

Փառատոնի բացման առիթով ողջունել էր ՀՀ մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարար Հովիկ Հովեյանը, նշելով. «Մենախոսության թատրոնի ոլորտը կախարդական ոլորտ չէ, կախարդանքի ոլորտ է՝ անցյալ ու ներկայով, ներաշխարհ ու տիեզերով, լռության խառնաձայնությամբ ու գեղագիտության օդեղեն տաղախի գրաֆիկական պատկերմամբ»: Երեւանի քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանի ողջույնի խոսքում ասվում էր. «Ես չեմ կասկածում, որ «Արմմոնոն» շարունակելու է իր ընորհակալ առաքելությունն աշխարհի մշակույթների մերձեցման ճանապարհին»: ՀԹԳՄ նախագահ, Երեւանի Հ. Պարոնյանի անվան պետական երաժշտական թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար, դերասան Երվանդ Ղազանչյանը նշեց. «Ահա եւ երկրորդ վաշխ քայլը... Բոլորիս կյանքի գործը՝ Նորին մեծություն Թատրոն կոչվող հեքիաթը թող օգնի իրար ավելի լավ ճանաչելու, իրար օգնելու, իրար լրացնելու... Վստահ եմ, որ հայ հանդիսատեսի սրտի սիրտն ավելի կջերմացնի ձեր հոգիները: Ափսոս, որ էլի մեկ տարով պիտի բաժանվենք»:

Փառատոնի մասնակիցներին ողջունեց նաեւ փառատոնի ժյուրիի նախագահ, մոնոներկայացումների մոսկովյան միջազգային փառատոնի տնօրեն Վալերի Խազանովը եւ նշեց, որ «հայկական հինավուրց թատրոնն իր աննախադեպ պատմությամբ հերթական անգամ հանդիպում է աշխարհի թատրոնին», մաղթեց մասնակիցներին հաջողություններ եւ նոր ներկայացումներ: Փառատոնի մասնակիցներին՝ 29 երկրներից ժամանած արտիստներին, ռեժիսորներին, նաեւ հայ մասնակիցներին ներկայացրեց Ե. Պ. Հ. Թ. գեղարվեստական ղեկավար եւ տնօրեն, փառատոնի տնօրեն Հակոբ Ղազանչյանը եւ տեղեկացրեց, որ խորհուրդը որոշել է հաջորդ տարի կազմակերպել «Շեքսպիրյան մոնոփառատոն», որի գեղարվեստական ղեկավար է նշանակվել հայտնի շեքսպիրագետ, թատերագետ, քննադատ Անջել ժուրավկին, որն այս տարի նույնպես «Արմմոնո» փառատոնի ժյուրիի անդամ է: Մեկ շաբաթ շարունակ օրական 4-5 մոնո ներկայացումներով հանդիսատեսին իրենց խաղն ու հուզումները կմատուցեն փառատոնի մասնակիցները: Մաղթենք նրանց նորանոր հաջողություններ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ջոն Չախարյանն անցնում է թոշակի

Հարտֆորդի (Կոնեկտիկուտ) «Կուրանտ» թերթի խմբագրական էջի 27 տարվա խմբագիր, ճանաչված լրագրող, խմբագիրների Ազգային կոնֆերանսի նախկին նախագահ եւ գլխանս անդամ Ջոն Չախարյանը 66 տարեկանում անցել է վաստակած թոշակի, հաղորդում է «Արմինըն միրր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի օգոստոսի 14-ի համարը:

«1977-ին միանալով «Կուրանտին» նա զգալիորեն բարձրացրեց խմբագրականների մակարդակը՝ ազգային եւ միջազգային առումներով: Նրա մասին ասել է Նոր Լոնդոնի «Դեյ» թերթի խմբագրականների հեղինակ Մորգան Մկգինլին: «Նա նշանավոր լրագրող է, որը գիտի հավասարակշռված վիճարկել յուրաքանչյուր թեմայի, գաղափարի շուրջ», ավելացրել է «Պուլիցերյան» մրցանակի արժանացած, «Արկանսաս դեմոկրատիկ գազետ» թերթի խմբագրականների հեղինակ Պոլ Գրինբերգը:

Չախարյանը բնիկ եռլաադեմցի է: Հիանալի տիրապետում է արաբերենին եւ անգլերենին: Նյու Յորք է հասել 1957-ին: 1981-ին մի խումբ խմբագիրների ուղեկցել է Միջին Արեւելք եւ նրանց համար հարցազրույցներ կազմակերպել Յասեր Արաֆաթի եւ Բաշիր Ջեմայիլի հետ: Արժանացել է մի շարք մրցանակների, որոնց թվում «Ոսկե Սթոուն» ազգային մրցանակը՝ խմբագրականներ գրելու համար եւ «Օվրսիզ պրես կլաբ» մրցանակը՝ Միջին Արեւելքի մասին հոդվածաշարի համար:

Հ. Օ.

Գույն-արտացոլանք

Ցուցահանդես բացակա ներկայությամբ

«Ակադեմիա» պատկերասրահում սեպտեմբերի 11-ին բացվեց Արա Գուրզադյանի գեղանկարչական աշխատանքների «Հայացք հայացքի եզրում» ցուցահանդեսը:

«Նորերս մենք կորցրինք մեր ընկերոջն ու բարեկամին՝ ուսուցչին, խորը մտածող, նկարիչ եւ փաղափաքի Արա Գուրզադյանին՝ իսկական մտավորականին:

Արա Գուրզադյանը մեր արդի մշակույթի մեջ զբաղեցնում է այն ոլորտը, որ հատկապես նրան էր պատկանում եւ ուրիշ ոչ ոքի:

... Նրա կտավների խորհրդավոր արծաթագույն մակատեսը հագեցած է հարուստ ելեւէջներով, շողշողացող մետաղի միախառնվող առկայծումներով: Ես հիշում եմ նրա վաղ աշխատանքները, որոնցում արդեն զգացվում էր ծեւածավալների վերացարկման նրա ձգտումը. դրանք յուրօրինակ արաբեսկներ էին, որոնք հեռավոր կերպով հիշեցնում էին Արշիլ Գորկու եւ Խոան Միրոյի վաղ գործերը: Արդեն այդ ժամանակ Արան հակված էր վերացարկված մտածողության: Նրա աշխատանքների վերջին շարքը, որ կատարելապես արդեն ինքն էր, առանձնանում էր անհատական կնիքով: Նա մշակել էր իր անկրկնելի ոճը: Եվ Արա Գուրզադյանը զարմանալի, աղեբեկցիչ ծեւով նման էր իր գեղանկարչությանը...», գրում է Հենրիկ Իգիթյանն արվեստագետի ծննդյան օրվա առթիվ հրատարակված «Հայացք հայացքի եզրում» պատկերագրքում:

Իմ այս գրությունը իր մտերիմների սկսած ու անավարտ մնացած զրույցի շարունակության մի բեկոր է ընդամենը մի մարդու հետ եւ նրա մասին, որի գոյությունը շատերիս հիմա թվում է անհավանական, իր ներկայությունը մեր կողքին՝ երազի պես... Մի խոսակցության ժամանակ արվեստաբան Պողոս Հայթայանը խոր ափսոսանքով ասաց. «Վերջին տարիներին այդ մարդը գյուտ էր ինձ համար, ինչ թռավ-գնաց հասկի պես...»:

Երբ Արտո Չախմախչյանը Երեւանում էր, մեր մշակութային կյանքի մասին խոսելիս հարցրի, թե գիտե՞ր Արա Գուրզադյանին, ասաց. «Մոնրեալում ծեռքս ընկավ «Ռուբիկոն» հանդեսը, երբ կարդացի, մտածեցի՝ ահա իրական մարդը: Հայտնի փիլիսոփա, իմ գրքիս առաջաբանի հեղինակ Կարլոս Զորդյանն ասաց՝ այս մարդուց այնպիսի իմպուլսներ եմ ստանում, չեմ համբերում, պիտի գտնեմ իրեն: Երբ Երեւան եկա, այցելեցի խմբագրություն, որ իրեն տեսնեմ, այնպես վաս եղա, երբ ասացին, որ նա արդեն չկա...»: Արձանագրածը պատմում էր Արշիլ Գորկու շիրիմին իր այցելության մասին՝ ամերիկյան աննշան մի գյուղում, անշուք շիրիմ, անշուք տապանաքար: Ցավ էր զգում, «պարտք ունեմ, ասաց... բայց Գորկին այնտեղ չէ, գերեզմանը հուշարձան է միայն, Գորկին միշտ ինձ հետ է»: Այդպես է միշտ, երբ մարդու թողած հետքը ժամանակների համար է:

Արա Գուրզադյանի հոգեւոր ներկայությունն այսօր մեզ հետ է: Եվ սրանք բառեր չեն, սա իրական զգացողություն է, պատում, վիճակ, որի մասին վկայում են նրանք, ովքեր բախտ են ունեցել շփվելու նրա հետ, ճանաչելու ու հասկանալու նրան: Մեր իրականության մեջ անփոխարինելի հարստություն էր բարձր իմացականության, հոգեւոր մեծ կենսափորձով, կամային հատկանիշներով, արժանապատվորեն զուսպ, առաքինի նկարագրի իր գոյությունը: Աներեւույթ մի զորությամբ հիմա էլ նա շարունակում է իր հոգեւոր էներգիայի զարմանալի ծգողականությամբ իր շուրջը համախմբել հոգեւոր նույն դաշտի ու բարոյականության մարդկանց:

Արան ուսուցիչ էր բառի ամենախոր իմաստով: Հենրիկ Իգիթյանը հիշում էր, որ տարիներ առաջ իր մոտ՝ Գեղագիտական կենտրոն եկավ ու համաձայնեց ամենացածր աշխատավարձով աշխատել՝ երեխաներին էսթետիկական կրթություն տալու: Իսկ Պողոս Հայթայանն անհավանական մի բան ասաց, պատկերացրեց, թե ինչպիսին կլիներ մեր իրականությունը, եթե Արա Գուրզադյանի պես նախարարներ ունենայինք... եթե կյանքն այդպիսիններինը լիներ: Ավա՜ղ, նմաններն աղոտ են, ստեղծագործ նվիրումի տքնանքով, զուսպ, լուռ՝ կյանքի կոշտ պատսպարանների դեմ: «Գերմաներենի մի փիլիսոփայի եմ թարգմանում, Գերմանիայում իմացել, զարմացել էին, չգիտեմ էլ հրատարակվելու է, թե չէ», ասում էր մի օր, ինչ-որ տեղ գուցե հոգնած գրքերի ծանրաբեռ գրասեղանից. բազմագույն հեղինակների թարգմանություններ բնագրից, դժվարամատչ տեքստերի խմբագրական բծախնդիր աշխատանքներ, հոդվածներ, գրքերի առաջաբաններ, դասախոսական աշխատանք, ներքին ահռելի կուտակումներ, անիրականի ու իրականի սահմանային վիճակների պրկումներ: «Նկարչությունն էլ որ չլիներ, չգիտեմ ինչ կանեի, միակ բանն է, որ հանգստացնում, լիցքաթափում է»: Արայի նկարչությունն ասես ինքնաթարգմանություն լինի, ներքնագրություն՝ նշանի, գույնի, գծերի, պատկերի միջոցով, որտեղ այնքան տեսանելի է անհանգիստ, անընդհատ ստեղծագործական պրոցեսում գտնվող նվիրաբերվող իր հոգու տառապական ճախրը՝ տարբեր ժամանակների մշակութային շերտերով, աներեւակայելի տեսիլքներով, փակուղիներով ու ելքերով՝ արեւալույսի, արծաթափայլի բռնկումներով:

... 2001 թ. մայիսի 5-ին նույն վայրում Արա Գուրզադյանի գեղանկարչական աշխատանքների («Մակերեսներ») ցուցադրության ժամանակ այս նույն սրահը լեցուն էր գրեթե նույն մարդկանցով, ինչ սեպտեմբերի 11-ին: Մտածում կանգներ, թե մոտ 3 տարի հետո նորից ենք հավաքվելու այստեղ՝ իր նկարների հոգեհույզ-լույս մթնոլորտում ու... ինքը մեզ հետ չի լինելու:

«Ձեզանից որեւէ մեկը եթե կանգնած լիներ այստեղ երկու խոսք ասելու Արա Գուրզադյանի մասին, կարծում եմ՝ բառերը խեղդվելու էին կոկորդում: Ցավի եւ կորստի զգացողությունը խանգարում է տեսնել իրական Արա Գուրզադյանին, այն մարդուն, որ լեցուն էր գաղափարներով եւ դրանք իրողություն դարձնելու մղումներով: Անկեղծ ասած, այսօրվա ինչ-որ չափով հոգեզուրկ Հայաստանում նման կերպարի հանդիպելն ինձ համար հայտնություն էր, որովհետեւ իմ կյանքի տարիներին ունեցել եմ փայլուն մտավորական ընկերներ, բայց բոլորովին չէի հավատում, որ 50 տարեկանից հետո կհանդիպեմ մի մարդու, որը պիտի ինձ պարտադրեր իր իմացական ունակություններով: Դա Արա Գուրզադյանն էր, որը չես իմանում ավելի ֆիզիկո՞ս էր, ավելի փիլիսոփա՞, ավելի գեղագե՞տ, նկարի՞չ, թե՞ մանկավարժ: Բայց ինչ-որ մի վերին թելադրանքով իր ունակությունները նա կենտրոնացրել էր նկարչության եւ մանկավարժության մեջ: Երկար տարիներ դասավանդում էր գեղագիտական կենտրոնում, որի հետեւում կարծես թե բացնում էր այն գործերը, որ ծրագրում էր անել: Եվ ահա ծնվեց «Ռուբիկոն» հանդեսը, որը մեր իրականության մեջ երեւույթ էր, եւ ոչ միայն հայի, այլեւ եվրոպացու եւ առհասարակ մարդու համար:

Արայի հետ մեր հանդիպումը մեկ օր տեւել է 6-7 ժամ, եւ այդ ընթացքում ես մանրամասն նայել եմ նրա նկարները: Այսօրվա նկարչությունը նա տեսնում էր համաստեղծական դաշտում, տարբեր դարաշրջաններ, տարբեր մշակույթներ, երեւույթներ, նշանային համակարգեր: Եվ այս ամենը կարողանում էր ընդհանրացնել մեկ նկարի մեջ: Սա, իհարկե, ավանգարդյան այսօրվա նկարչության լեզվամտածողության տեսակներից մեկն է: Բայց Արա Գուրզադյանի նկարչության մեջ մի արտակարգ, լռավոր բան կա, կարծես թե նա աստղաբույլերի եւ աստղերի հետ է, իր հոգու, ոգու թռիչքներն անսահման են եւ այդ անսահմանությունից ծնված նկարները շատերի համար անհասկանալի էին, որովհետեւ շատ երկար պատրաստվում էր, եւ ես զգում էի, որ ինքը ինչ-որ տեղ ուզում է անակնկալի բերել իր պոֆեսիոնալ ընկերներին: Եվ դա հաջողվեց իրեն նախորդ ցուցահանդեսի ժամանակ:

Այսօր մենք մղկտալուց զատ, պիտի ուրախանանք, որ ունեցել ենք այդպիսի հայորդի, որ մեր նորանկախ երկրի հոգեւոր դաշտի ամենակարեւոր սերմնացաններից մեկն է եղել եւ նա ինչպես էլ հասցրեց, բավական է մեզ հուշելու, թե ո՞ր ճանապարհով պիտի գնանք:

Ուզում եմ խոստովանել, որ անցած մեկ տարում Արա Գուրզադյանի կերպարը «հետապնդում է» ինձ եւ դարձել եմ մի տեսակ նրա գերին, բայց ուրախ եմ, որ այդպիսի գերության մեջ եմ: Որովհետեւ այս տարիմ ես ունեցա ինձնից կրտսեր գործընկեր, որի մեջ տեսնում էի ապագա մշակութային Հայաստանի մի զորավոր անձ, եւ մենք հիմա պետք է լիցքավորվենք իրենով ու շարունակվենք», Պողոս Հայթայանի խոսքը ցուցահանդեսի բացման օրը կարծես անավարտ մնացած զրույցի շարունակություն լիներ:

... Ցուցասրահից դուրս եկավ վերջին այցելուն, դռները փակվեցին, խոսակցությունները մարեցին: Սրակների մեջ շարունակվում էր բեկվել գույների լռությունը, ներսում՝ արծաթալույսի ու ոսկեփայլի զրույցը: Երեկոյանում էր:

«Մարդու իմաստն ու նշանակությունը, նրա տիեզերական անհրաժեշտությունն ու էթիկական անպետքությունը տեսնողին հաճախ թվում է, թե մարդը չի դիմանա:

Ամեն սեռունդ գալիս է տեսնելու, որ մարդը չի դիմանա:

Գալիս է արդեն մարդու հերթական պարտության էջոսը:

Այն պարտության, որի վերջում հաղթանակը չեն տոնում, այլ ընդունում են իբրեւ վկայություն:

Հաղթանակը դիմացողի վկայությունն է, որ արձանագրվում է միայն նրա կողմից, ով դաժան պայքար է մղել ինքն իր դեմ: Ով ծանոթ է պարտության հետ աշխատելու արվեստին: Ում հաջողվել է կատարելությունը նվաճելու ճանապարհին տառապանքը փոխակերպել բերկրանքի ու դիմանալ մեծ գայթակղությունների ողջապրում հասունացող տեսողության ցավին», այս խոսքերը, որ գրել է Արա Գուրզադյանը Ռիլյամ Ֆոլքների «Շառաչ եւ ցասում» հայերեն թարգմանության առաջաբանում, այնքան բնորոշ է իր կենսափիլիսոփայությանն ու արդար երկրային կյանքին:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Մարզական

Մեկնարկեց չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարը: Կայացած առաջին ութ հանդիպումներում դաշտի տերերը տոնեցին 4 հաղթանակ, 3-ում պարտվեցին, մեկ խաղում գրանցվեց ոչ-ոքի: Մեկնարկի դուրս եկած 16 թիմերից բոլորից տպավորիչը «Չելսիի» հաղթանակն էր Փարիզում: ՊՍԺ-ն, որը Ֆրանսիայի առաջնությունում դեռեւս չի ճաշակել հաղթանակի քաղցրությունը, չկարողացավ սեփական հարկի տակ լուրջ դիմադրություն ցույց տալ: Հանդիպման հերոսը «Չելսիի» հարձակվող Դիդյե Դրոգբան էր, որը դարձավ 2 գոլի հեղինակ: Իսկ հաշիվը բացել էր Տերին: «Չելսին» հաղթեց 3-0 հաշվով:

Առանց անակնկալների

Հյուրընկալվելիս վստահ հաղթանակ տոնեց նաեւ «Բարսելոնը»՝ պարտության մատնելով շոտլանդական «Սելթիկին» (3-1): Հաշիվը 20-րդ րոպեին բացեց պորտուգալացի Դեկուն՝ խփելով իր անդրանիկ գնդակը «Բարսելոնի» կազմում: Ընդմիջումից հետո Ռոնալդինյոն կարող էր կրկնապատկել հաշիվը, սակայն դարպասապահը հետ մղեց 11 մ հարվածը: Չորս րոպե անց Սաթոնը վերականգնեց հավասարակշռությունը: Բայց դա դաշտի տերերի միակ հաջողությունն էր: Մինչեւ խաղավարտ Ժյուլին եւ «Սելթիկի» նախկին ռմբարկու Լարսոնը մեկական գնդակ խփեցին՝ ապահովելով «Բարսելոնի» հաղթանակը: Նույն խմբում հանդես եկող «Միլանը» Դոնեցկում նվազագույն հաշվով առավելության հասավ «Շախտյորի» նկատմամբ: Հաղթական միակ գոլի հեղինակը Հոլանդիայի հավաքականի կիսապաշտպան Կլարենս Զեեդորֆն էր, որի հարվածը 84-րդ րոպեին հասավ նպատակին: Իսկ խաղասկզբում բավական ակտիվ էին «Շախտյորի» ֆուտբոլիստները: «Միլանի» բրազիլացի դարպասապահ Դիդան թիմին փրկեց Վուկիչի եւ Մատուզալեմի վտանգավոր հարվածներից: Ընդմիջումից հետո «Միլանին» հաջողվեց տիրել նախաձեռնությանն ու ի վերջո հաղթանակ կորզել:

Անգլիայի չեմպիոն «Արսենալը» պրեմիեր-լիգայում տարած 5 հաղթանակներից հետո հաղթանակով մեկնարկեց նաեւ չեմպիոնների լիգայում: «Էյնդհովենի» հետ սեփական հարկի տակ անցկացրած հանդիպումն անգլիացիների համար չափազանց համառ բնույթ կրեց: Թեեւ այս մրցաշրջանում առաջին անգամ Արսեն Վենգերը 3 հարձակվող էր ընդգրկել մեկնարկային կազմում, սակայն միայն մեկ անգամ դաշտի տերերը հասան հաջողության: 41-րդ րոպեին Անրին խաբս տալով 2 պաշտպանների, գնդակը փոխանցեց տուգանային հրապարակ: Բրազիլացի պաշտպան Ալեքսը Վիերայի հետ պայքարում գնդակն ուղարկեց սեփական դարպասը: Այդ գոլն էլ վճռեց հանդիպման ելքը: Նույն խմբում ընդգրկված «Պանաթինաիկոսի» եւ «Ռոզենբորգի» մրցավեճն ավարտվեց հունական ակումբի հաղթանակով՝ 2-1: Հույներից աչքի ընկավ Գոնսալեսը՝ դառնալով 2 գոլի հեղինակ: «Ռոզենբորգը» միայն վերջին րոպեին Յոնսենի հարվածի շնորհիվ կրճատեց հաշվի տարբերությունը:

«G» խմբում կայացած երկու հանդիպումներում էլ հաջողությունն ուղեկցեց դաշտի տերերին, ընդ որում միեւնույն՝ 2-0 հաշվով: «Ինտերը» հյուրընկալել էր «Վերդերին»: Արդեն 5-րդ րոպեին Ադրիանոն մեն-մենակ դուրս եկավ դարպասապահի դիմաց, սակայն ֆրանսիացի պաշտպան Իսմայիլը նրան վայր գցեց, որի համար մրցավարը ֆուտբոլիստին հեռացրեց դաշտից եւ նշանակեց 11 մ հարված: Սակայն Վիերին շատ անհաջող հարված կատարեց՝ գնդակն ուղարկելով ուղիղ դարպասապահի վրա: «Ինտերը» տիրում էր նախաձեռնությանը՝ անընդհատ գրոհելով մրցակցի դարպասը: Եվ 34-րդ րոպեին իտալացիները 2-րդ 11 մ հարվածի իրավունք ստացան: Այս անգամ Ադրիանոն հստակ իրացրեց այն: Խաղավերջում կրկին աչքի ընկավ Ադրիանոն՝ մոտ 18 մետրից հուժկու հարվածով կրկնապատկելով հաշիվը:

«Վալենսիան» էլ 2 անպատասխան գնդակ խփեց «Անդերլեխտի» դարպասը: Կլաուդիո Ռանյերիի սաները, որոնք անցյալ տարի ՈւԵՖԱ-ի գավաթակիր էին դարձել, նոր սխրանքների են պատրաստվում: Եվ չեմպիոնների լիգայի մեկնարկը նրանք նշանավորեցին հաղթանակով: 16-րդ րոպեին Վիսենտեն բացեց հաշիվը, իսկ 45-րդ րոպեին Բարախան խփեց 2-րդ գոլը:

Միակ ոչ-ոքի արդյունքը գրանցվեց չեմպիոնների լիգայի ներկայիս հաղթող «Պորտոյի» եւ Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ի մրցավեճում: Թեեւ երկու թիմերի գործադրած ջանքերին, դարպասները մնացին անառիկ: Ամփոփելով առաջին ութ հանդիպումների արդյունքները, կարելի է փաստել, որ առայժմ անակնկալներ չեն գրանցվել: Ուժեղագույն ակումբներն անդրանիկ հաղթանակները տոնելով, գլխավորեցին խմբերի աղյուսակները:

Բրյուստերը պատրաստ է մենամարտել Կլիչկոյի հետ

Ամերիկացի հանրահայտ բռնցքամարտիկ Լեյմոն Բրյուստերը մտադիր է արժանանալ գերծանր քաշում աշխարհի բացարձակ չեմպիոնի տիտղոսին: Նա հայտարարել է, որ պատրաստ է ցանկացած պահի մենամարտել բռնցքամարտի համաշխարհային խորհրդի (WBC) վարկածով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Վիտալի Կլիչկոյի հետ: Սեպտեմբերի 5-ին Բրյուստերը WBO վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը պահպանեց ավստրալիացի Կալի Միխենի հետ մենամարտում: Հաղթանակը Բրյուստերին դժվարությամբ տրվեց: 8-րդ ռաունդում Միխենը քիչ էր մնացել նոկաուտի ենթարկեր մրցակցին: Միավորների չնչին տարբերությամբ մրցավարները հաղթանակը շնորհեցին Բրյուստերին:

Աշխարհի բացարձակ չեմպիոնի տիտղոսին արժանանալու համար Բրյուստերը բացի Կլիչկոյից, պետք է հաղթի նաեւ մյուս չեմպիոններին՝ Ջոն Ռուիզին (WBA) եւ Կրիս Բըրդին (IBF): Այնպես որ երազանքն իրականացնելու համար Բրյուստերին առջեւում դժվարին մենամարտեր են սպասում: Նա ուզում է սկսել Վիտալի Կլիչկոյից: Ի դեպ, այդ մենամարտի մասին վաղուց են խոսում: Երբ այս տարվա ապրիլին Բրյուստերը նոկաուտի ենթարկեց Վիտալիի եղբորը՝ Վլադիմիրին, շատերը սպասում էին, որ հաջորդ մենամարտը պետք է կայանա եղբոր հետ: Սակայն միայն Բրյուստերը չէ, որ ցանկանում է մարտահրավեր նետել Վիտալի Կլիչկոյին: Նրա հետ մենամարտելու ցանկություն է հայտնել նաեւ Օլեգ Մասկաեւը, որը WBC-ի վարկանիշային աղյուսակում 14-րդ տեղն է գրավում: Այդ մենամարտը բավական հետաքրքիր կլինի: Վերջին շրջանում Մասկաեւն անպարտելիի համբավ է ձեռք բերել: 8 հանդիպումներից 7-ը նա շահել է նոկաուտով: Դա խոսում է այն մասին, որ արդեն ժամանակն է, որպեսզի Մասկաեւը մենամարտի ուժեղագույն բռնցքամարտիկների՝ Կլիչկոյի, Ուիլյամսի, Տոնիի, Հոլիֆիլդի, Հոֆմանի, Բարեթի, Բըրդի, Ռուիզի եւ Տուայի հետ:

Թե երբ կկայանա Բրյուստեր-Կլիչկո մենամարտը, առայժմ հայտնի չէ: Իսկ ահա օրերս հայտնի է դարձել, որ Վիտալի Կլիչկոն WBC-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը նվաճելուց հետո առաջին անգամ պետք է այն պաշտպանելու համար մենամարտի բրիտանացի Դենի Ուիլյամսի հետ: Այդ մենամարտը կկայանա դեկտեմբերի սկզբներին, ամենայն հավանականությամբ հանրահայտ «Մեդիսոն սքվեր գարդենում»:

Պարաօլիմպիադայի նկատմամբ հետաքրքրությունը մեծ է

Սեպտեմբերի 17-ին Աթենքում կմեկնարկեն ամառային պարաօլիմպիական խաղերը, որին Հայաստանից կմասնակցեն չորս հաշմանդամ մարզիկներ: Խաղերի նկատմամբ հետաքրքրությունը բավական մեծ է: Այդ մասին են վկայում հետեւյալ փաստերը: Խաղերի բացման հանդիսավոր արարողության բոլոր տոմսերն արդեն վաճառվել են: Իսկ ընդհանուր առմամբ արդեն վաճառվել է 3 մլն 460 հազար եվրո ընդհանուր արժողությամբ 276.567 տոմս: Տոմսերը 3 կարգի են: Խաղերի բացման եւ փակման արարողությունների տոմսերի գինը 50 եվրո է: Որոշ մարզաձեւերի (օրինակ՝ բասկետբոլի) մրցումների կիսաեզրափակիչ եւ եզրափակիչ հանդիպումների տոմսերն արժեն 20 եվրո: Վաճառքի են հանվել նաեւ մեկօրյա տոմսեր 10 եվրո արժողությամբ: Դրանց տերերը կարող են մեկ օրվա ընթացքում ներկա գտնվել անցկացվող մրցումներին:

Ֆիշերը քաղաքական ապաստան է խնդրել

Շախմատի աշխարհի նախկին չեմպիոն Բոբի Ֆիշերը քաղաքական ապաստան է խնդրել Շվեյցարիայից: Հիշեցնենք, որ նա այս տարվա հուլիսին ձերբակալվել էր Տոկիոյի օդանավակայանում: Նրա անձնագիրն անօրինական է համարվել: Ճապոնիայի դատարանը որոշում էր կայացրել Ֆիշերին արտաքսել երկրից եւ հանձնել ԱՄՆ-ի իրավապահներին: Իսկ ԱՄՆ-ում Ֆիշերին հարկ կլինի պատասխան տալ իր արարքների համար: 1992 թ. չնայած Հարավսլավիայի նկատմամբ գործող սանկցիաներին, Ֆիշերը Սերբիայի առողջարաններից մեկում շախմատային մրցամարտ էր անցկացրել Բորիս Սպասկու հետ: Վտարումից խուսափելու համար աշխարհի նախկին չեմպիոնը պատրաստ էր ամուսնանալ իր նախկին ընկերուհու՝ Ճապոնիայի շախմատի ֆեդերացիայի նախագահ Միյոկո Վատայի հետ, սակայն անձնագրի անօրինական լինելու պատճառով ամուսնությունը չգրանցվեց:

Բյելսայի անսպասելի հրաժարականը

Արգենտինայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Մարսելո Բյելսան հրաժարական է տվել: Իր այս անսպասելի որոշումը նա պատճառաբանել է գերհոգնածությամբ: «Ես գիտակցում եմ, թե որքան էներգիա է անհրաժեշտ, որպեսզի տարբեր կարգի խնդիրներ լուծվեն հավաքականի գլխավոր մարզչի կողմից: Այդքան էներգիա ես այլեւս չունեմ», հայտարարել է Բյելսան:

Բյելսայի որոշումն իրոք որ անսպասելի էր, քանի որ նրա գլխավորությամբ Արգենտինայի հավաքականը հաջող մրցելույթներ է ունեցել: Ընթացիկ մրցաշրջանում նախ Արգենտինայի հավաքականը Ամերիկայի գավաթի խաղարկությունում մտավ եզրափակիչ՝ զիջելով բրազիլացիներին, ապա վերջերս Աթենքի օլիմպիադայի ֆուտբոլի մրցաշարում նվաճեց չեմպիոնի տիտղոսը: Ֆուտբոլի աշխարհի 2006 թ. առաջնության ընտրական մրցաշարում էլ արգենտինացիները հաջող են հանդես գալիս՝ զբաղեցնելով 2-րդ տեղը:

Բյելսան նշել է, որ եթե ընտրական մրցաշարում հավաքականը հաջող հանդես չգար, ապա նման որոշում չէր ընդունի: Իսկ այժմ պահը հարմար է վեցամյա աշխատանքից հետո հավաքականից հեռանալու համար:

Բնակիչները դեմ են մարզադաշտի կառուցմանը

Ինչպես հայտնի է Նյու Յորքը Փարիզի, Մոսկվայի, Մադրիդի եւ Լոնդոնի հետ համարվում է 2012 թ. ամառային օլիմպիական խաղերի մայրաքաղաքի թեկնածու: Այս հնգյակից ՄՕԿ-ը հաջորդ տարվա հուլիսին պետք է ընտրություն կատարի: Սակայն հնարավոր է, որ մինչ այդ Նյու Յորքը հանի թեկնածությունը: Պատճառն այն է, որ քաղաքի բնակիչները, ինչպես նաեւ հասարակական մի քանի կազմակերպություններ դեմ են Մանհեթենում նախատեսվող օլիմպիական նոր մարզադաշտի կառուցմանը: Այն պետք է նաեւ որպես սեփական խաղադաշտ ծառայի ամերիկյան ֆուտբոլի «Ջեթս» թիմի համար: Այդ մարզադաշտը նախատեսվում է կառուցել հանրահայտ «Մեդիսոն սքվեր գարդեն» մարզահամերգային կենտրոնից ոչ շատ հեռու:

Նոր մարզակառույցի կառուցման համար կպահանջվի 1,4 մլրդ դոլար: Ըստ ծրագրի, 800 մլն դոլարը պետք է հատկացնի «Ջեթս» ակումբը, իսկ 300-ական մլն-ը՝ նահանգի եւ քաղաքի իշխանությունները: Նյու Յորքի բնակիչներից շատերը գտնում են, որ այդ 600 մլն դոլարն ավելի նպատակահարմար կլինի ներդնել առողջապահության եւ կրթության ոլորտում:

Նյու Յոքի քաղաքապետ Մայքլ Բլումբերգը հույս է հայտնել, որ այնուամենայնիվ բնակչությունը կըմբռնի այդ մարզադաշտի կարեւորությունը: Հակառակ դեպքում Նյու Յորքը ստիպված կլինի հանել իր թեկնածությունը 2012 թ. օլիմպիական խաղերի կազմակերպիչ երկրների համար մղվող պայքարից:

«Դինամոն» հրավիրում է Ռոմանցեւին

Ընթացիկ մրցաշրջանում Մոսկվայի «Դինամոն», որում հանդես է գալիս ՀՀ հավաքականի դարպասապահ Ռոման Բերեզովսկին, չափազանց անհաջող է հանդես գալիս՝ գտնվելով վտանգավոր գոտում: Թիմին օգնելու նպատակով հրավիրվել է Մոսկվայի «Սպարտակի» եւ ՌԴ հավաքականի նախկին գլխավոր մարզիչ Օլեգ Ռոմանցեւը, որը զբաղեցնելու է խորհրդատու-մարզչի պաշտոնը: Նա մարզչական աշխատանքում կօգնի «Դինամոյի» գլխավոր մարզչի պաշտոնակատար Վիկտոր Բոնդարենկոյին: Ակումբի ղեկավարությունը հուսով է, որ այս քայլը կօգնի թիմին շտկելու մրցաշարային վիճակը:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Ծանուցում

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է մրցույթ`

բանկային մեթոդաբանության եւ վերլուծությունների վարչության բանկային մեթոդաբանության եւ կարգավորման բաժնում բանկային մեթոդաբանի պարտականություններն իրականացնող համապատասխան մասնագետ ընտրելու համար: Բանկային մեթոդաբանի աշխատանքի նպատակը բանկային վերահսկողության եւ կարգավորման բնագավառում առկա խնդիրների բացահայտումը, դրանց լուծումների, բանկային համակարգի կարգավորման եւ վերահսկողական մեթոդների բարելավման նպատակով առաջարկությունների մշակումն է:

Մրցույթին կարող են մասնակցել այն քաղաքացիները, որոնք ունեն.

- բարձրագույն տնտեսագիտական կրթություն,
- բանկային գործի եւ օրենսդրական ու նորմատիվային դաշտի խոր իմացություն, մակրոէկոնոմիկայի եւ հաշվապահության ոլորտներում բավարար գիտելիքներ, ռիսկերի կառավարման խոր իմացություն,
- բանկային համակարգում առնվազն 2 (երկու) տարվա աշխատանքային փորձ,
- հայերենի, անգլերենի ու ռուսերենի գերազանց իմացություն (մասնագիտական գրականություն ընթերցելու, բացատրություններ տալու նպատակով):

Պաշտոնում աշխատելու համար անհրաժեշտ է ստեղծագործական մտածելակերպ, վերլուծելու, վերլուծածն ի մի բերելու (սինթեզելու) ունակություն, պատասխանատվություն, ինքնուրույնություն:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ սեպտեմբերի 24-ը կարող են դիմել ՀՀ կենտրոնական բանկի աշխատակազմի անձնակազմի կառավարման բաժին` միաժամանակ ներկայացնելով հետեւյալ փաստաթղթերը.

- դիմում
- ինքնակենսագրություն (ռեզյումե)
- կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ
- անձնագրի պատճենը
- դիպլոմի եւ դիպլոմի միջուկի պատճենները
- զինգրքույկի պատճենը (արական սեռի ներկայացուցիչների համար)
- աշխատանքային գրքույկի պատճենը
- 2 երաշխավորագիր բանկային համակարգում աշխատող անձանցից (ցանկալի է)
- երկու գունավոր լուսանկար, 3x4 չափի:

Հեռախոսահամարներ` 56-14-40 եւ 06-30 (ներքին)

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

2004 թ. սեպտեմբերի 20-25-ը «Բուրաստան» ՍՊ ընկերությունում (հասցեն ք. Երեւան, Հանրապետության 62, նախկին Ալավերդյան) կազմակերպվում է որսորդական զենքի եւ ինքնապաշտպանական միջոցների ցուցահանդես-վաճառք:

Կցուցադրվեն Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառության մեջ գտնվող լավագույն որսորդական զենքերը եւ ինքնապաշտպանական միջոցները:

Ցուցահանդես-վաճառքի ընթացքում կգործի զեղչերի ճկուն համակարգ:

ՀԱՅՈՐՍՄԻԱՎՈՐՈՒՄ

CONVERSE BANK

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ-ն հայտարարում է

«ՀՀ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ» մրցույթ

Մրցույթին կարող են մասնակցել

- ՀՀ քաղաքացիներն ու իրավաբանական անձինք:

Մասնակիցները մինչեւ նոյեմբերի 12-ը «Կոնվերս բանկ» են ներկայացնում`

- նվազագույնը 25 էջ ծավալով աշխատանք` համապատասխան գրախոսությամբ,

ինչպես նաեւ`

- ֆիզիկական անձինք` ինքնակենսագրություն եւ դիմում (ձեւը տրվում է բանկում),
- իրավաբանական անձինք` գրանցման վկայական եւ դիմում:

Լավագույն աշխատանքը կպարգեւատրվի ***2000 ԱՄՆ դոլար*** դրամական մրցանակով:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել` 586817, կամ այցելել «Կոնվերս բանկի» գլխամաս` Վ. Սարգսյան 26 հասցեով:

www.azg.am

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆՆ ԱՌԸՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ «ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՃՈՒՐԴԻ, ՈՐԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱ 2004 Թ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 18-ԻՆ, ԺԱՄԸ 11.00-ԻՆ, ՀԱՍՑԵՆ` Ք. ԵՐԵՎԱՆ, ՆՈՐՔԻ 1-ԻՆ ԶԱՆԳՎ. 95/96, ԳԱՅԻ 4

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

ՀՀ կառավարության 2004 թ. հունիսի 25-ի թիվ 1050-Ն որոշմամբ օտարվող «Երեւանի ֆիզիկայի ինստիտուտ» ՊՈԱԿ-ն սեփականություն հանդիսացող մսուր-մանկապարտեզային համալիրը

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	Հասցեն	Զբաղեցրած տարածքի մակերեսը /քառ.մետր/	Շահագործման հանձնման ամսաթիվը	Մաշվածությունը /%/	Սկզբնական արժեքը /հազ.դրամ/	Հաշվեկշռային արժեքը /հազ.դրամ/	Գնահատված արժեքը /հազ.դրամ/	Մեկնարկային գինը /հազ.դրամ/
1	«Երեւանի ֆիզիկայի ինստիտուտ» ՊՈԱԿ-ն սեփականություն հանդիսացող մսուր-մանկապարտեզային համալիրը	ք. Երեւան, Ալիխանյան եղբ. 12	1363.4	1960	21	657.0	517.0	54851.0	150000.0

Համաձայն ՀՀ անշարժ գույքի սեփականության (օգտագործման) իրավունքի գրանցման թիվ 1637725 վկայականի` «Երեւանի ֆիզիկայի ինստիտուտ» ՊՈԱԿ-ն սեփականություն հանդիսացող ք.Երեւան, Ալիխանյան եղբ. 12 հասցեում գտնվող մսուր-մանկապարտեզային համալիրի հողամասի չափը կազմում է` 0.6354 հա, իրավունքի տեսակն է` վարձակալություն: Աճուրդը կանցկացվի դասական (գնի ավելացման) եղանակով:

Աճուրդին կարող են մասնակցել ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք, ինչպես նաեւ համայնքները, որոնք մինչեւ 2004թ. հոկտեմբերի 15-ը ժամը 17:00 աճուրդային հանձնաժողովին են (հասցեն` ք. Երեւան, Հրաչյա Քոչարի 27) ներկայացրել.

- աճուրդի նախավճարի մուծման անդորրագիրը, որի չափն է` 7500000 դրամ, մուտքագրման հաշիվն է Հայխնայբանկի թիվ 160006651014 դրամային հաշիվ.
- աճուրդի մասնակցության վճարի անդորրագիրը, որի չափն է 10000 դրամ (վճարվում է «Աճուրդի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի դրամարկղ), գույքի գնի մեջ չի ներառվում եւ անկախ աճուրդի արդյունքներից չի վերադարձվում, իրավաբանական անձինք հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները եւ լիազորությունները հաստատող փաստաթղթերը: Աճուրդին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, որոնք վաճառվող լոտի նկատմամբ չեն կարող ունենալ սեփականության իրավունք:

Աճուրդի մասնակիցների անձնագրի առկայությունը պարտադիր է:

Աճուրդին կարող են ներկա գտնվել դիտորդներ` աճուրդի մասնակից չհամարվող այն անձինք, ովքեր վճարել են մուտքի վճար` 3000 դրամ:

Դիտորդի տոմսերը վաճառվում են մինչեւ աճուրդի սկսվելը: Վաճառվող մսուր-մանկապարտեզային համալիրի տնօրինումը եւ պահպանումը կատարվում է «Երեւանի ֆիզիկայի ինստիտուտ» ՊՈԱԿ-ն կողմից: Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները վաճառվող լոտին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչեւ աճուրդի բացմանը նախորդող օրը ընկած ժամանակահատվածում` յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 9:00-ից մինչեւ 17:00 (բացառությամբ ժամը 13:00-ից մինչեւ 14:00), հեռ.` 34-23-74: Աճուրդը վարում է աճուրդավարը:

Աճուրդավարը մասնակիցներին առաջարկում է մեկնարկային գնով գնել լոտը: Ցանկացած մասնակից իրավունք ունի, նախքան աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածը, ներկայացնել նոր գնային հայտ, որը պետք է գերազանցի մասնակիցների կատարած նախորդ գնային հայտը` նվազագույնը հավելման (քայլի) չափով:

Վերջին ամենաբարձր գնային հայտ ներկայացրած մասնակիցը, աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է աճուրդի հաղթած մասնակից:

Աճուրդում հաղթող անձը պարտավոր է 30 րոպեի ընթացքում ստորագրել աճուրդի մասին արձանագրությունը, չստորագրելու դեպքում զրկվում է աճուրդի նախավճարից եւ դուրս է հրավիրվում դահլիճից, իսկ լոտի աճուրդը վերսկսվում է մեկնարկային գնից: Աճուրդում հաղթող անձը արձանագրությունը ստորագրելուց հետո 10 օրվա ընթացքում մնացած վճարումները չկատարելու դեպքում զրկվում է աճուրդի նախավճարից, իսկ լոտի աճուրդը համարվում է չկայացած: Աճուրդում չհաղթող մասնակցին, մուծված նախավճարը վերադարձվում է վերջինիս դիմելուց հետո եռօրյա ժամկետում:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2003 թ. հունիսի 13-ի թիվ 882-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի նշված աճուրդում լոտը չվաճառվելու դեպքում, կիրառվի նոր աճուրդ եւ մեկնարկային գինը կնվազեցվի 0.25 տոկոսի չափով: Մանրամասն տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք դիմել ք. Երեւան, Հրաչյա Քոչարի 27 հասցեով կամ զանգահարել աճուրդային հանձնաժողովին` հեռախոս` 27-65-94, ինտերնետ` URL: //www.privatization.am:

ԱՃՈՒՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 16.09.2004թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	513.54	508.40	518.70
EUR	1	ԵՎՐՈ	628.47	624.70	632.20
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	17.58	16.50	18.60

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
տեղեկագրքով, ինտերնետով, CD-ով, հեռախոսով
ՍՓՅՈՒՌ տեղեկատվական ծառայություն
Երեւան, Փավստոս Բուզանդի 1/3, 7-րդ հարկ
Հեռ. 590000 www.spyur.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ` 58-24-93

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ` 65, դասիչ` 69150 Տպաքանակը` 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան` 15.09.2004 Գինը` 100 դրամ